

Lehe persoon:
Urve Kass.

LK. 3

Mida teha kasuta-
tud tekstiiliga.

LK. 5

Tuuleenergeetikast
põhjalikumalt.

LK. 7-10

Viljandi vallas sai raamatu aasta hoo üles vallamajast näitusega "Raamatusein"

30. jaanuaril toimus Viljandi vallamajas Eesti Raamatu Aasta avasündmus.

Viljandi valla raamatukogu töötajate eestvedamisel on vallamaja esimese korruse galeriisse üles seatud rändnäitus "Raamatusein". Tegemist on ainulaadse väljapanekuga, mis toob kokku Viljandi valla kirjanike teosed, filmide aluseks olnud raamatud, lugejate selle sajandi lemmikud ning laste- ja noortekirjanduse.

Saabusid tervitasid karmoškahelid Kati Koppeli esituses. Avasündmuse sissejuhatajaks esitas kirjanik Lauri Räpp luuletuse, seejärel lugesid Viiratsi kooli meediaringi õpilased ette tsitaate erinevatest teostest, tuues esile kirjanduse mõjusaid hetki. Viljandi vallavanem Alar Karu tervitas kõiki raamatusõpru, kes olid leidnud aega pärastlõunal vallamajja tulla ning rääkis muuhulgas, miks just avasündmus siin toimub. "Vallamaja on meie kõigi maja, meie rahva maja – soovime, et inimesed harjuksid siia tulema. Ootame näitust vaatama ka neid, kes tavaliselt raamatukogus ei käi. Loodame, et see väljapanek ja tulevased näitused vallamaja esimese korruse galeriis annavad põhjust siia ikka ja jälle tagasi tulla."

Pärast näituse avamist vestles kirjandushuvilistega kirjanik Lauri Räpp, kes soojendas kohalviibijate südameid oma siira olemise ja ausate ütlemistega. Eriti jäi kõlama ühe proua tänu, et Lauri Räpp Viljandist ja selle lähikümbrusest nii kaunitult kõneleb, sest oluline on väärtustada paiku, kus me oleme sündinud, kasvanud, kujunenud. Paiku, kus me hetkel viibime. Viljandi valla raamatukogu erinevatest haruraamatukogudest on Lauri Räppi raamatutest laenutatud kõige rohkem viimati ilmunud "Elatud eilsete ja elamata homsete vahel", 2022 Aasta Raamatu tiitli pälvinud "Lihtsate asjade tähtsus" ja "Minu Tartu", mis ilmus 2019. a.

"Raamatusein" on Viljandi vallamajas üleval veebruari lõpuni, siis rändab see edasi teistesse Viljandi valla piirkondadesse. Märtsis saab näitust uudistada Kolga-Jaani kohvikus. Raamatuaasta kohtumised

Raamatuseina taustal on fotole jäänud Viljandi valla raamatukogu direktor Tiina Torim (vasakul) ja teenindusjuht Erika Lond. Nemad on ka Raamatu Aasta peategelased meie vallas. Fotod: Liia Sirel

Kirjanik Lauri Räpp huvilistega vestlemas.

kirjanikega jätkuvad veebruaris ja märtsis:

17. veebruaril, kell 14, tuleb Valma infopunkti Valma Naisteklubi ja Viljandi valla raamatukogu Tänavasilm haruraamatukogu ühistüritus – külla tuleb luuletaja ja lastekirjanik Heiki Vilep.

20. veebruaril kell 18 toimub Viljandi valla raamatukogu Päre haruraamatukogu ja Päre laste- aia maja 23. sünnipäeva tähistamiseks

Raamatu aasta avamist jälgib Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilaste poolt valmistatud ajalooline malend.

miseks kohtumine armastatud lastekirjaniku Ilmar Tomuskiga. 4. märtsil kell 18 kohtub Kolga-Jaani raamatukogus lugejatega Itaalia-Ameerika juurtega viljandlane Justin Petrone.

Viljandi valla raamatukogu teenindusjuht Erika Lond ütles, et raamatuaastal on kolmel haruraamatukogul ka juubelid, mida tähistame: Tarvastu raamatukogu 165, Uusna raamatukogu

145 ning Ramsi raamatukogu 45. Tarvastu raamatukogu juubel toimub 28. oktoobril iga-aastase üleriigiliste raamatukogupäevade ajal. Uusna raamatukogu juubelit planeeritakse tähistada septembris ning Ramsi raamatukogu juubelit novembris.

Liia Sirel, avalike suhete spetsialist
Raivo Lott, Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Eesti Vabariigi 107. aastapäeva sündmused vallas

• 20.02 kl 18 toimub Uusna külamajas EV 107. aastapäeva kontsert.

• 21.02 kl 9 EV aastapäeva tähistamine Mursil, Jaan Tõnissoni mälestuskivi juures.

• 21.02 kl 11.30 Mustlas rongkäik ja lipuvahetus Mulgi majaka juures ning pargade asetamine mälestusmärgile.

• 23.02 kl 14.30 Tänavasilm rahvamajas EV aastapäeva tähistamine.

• 24.02 kl 10 Paistus Vabadussamba juures EV 107. aastapäeva mälestushetk, pargade asetamine, küünalde süütamine, manifesti lugemine.

• 24.02 kl 11 EV aastapäeva tähistamine kindral Johan Laidoneri sünnipaigas. Esinevad Üits Viis ja Viiratsi rahvamaja laululapsed.

• 24.02 kl 12 Kärsnas EV aastapäevale pühendatud mälestushetk mälestussamba juures.

• 24.02 kl 12 Kolga-Jaani kirikus mälestusteenistus, järgneb mälestushetk Vabadussõja mälestussamba juures.

• 24.02 kl 13 Valma külamajas EV aastapäeva tähistamine.

• 24.02 kl 13 Kolga-Jaani rahvamajas toimub EV aastapäeva tähistamine.

VOLIKOGU ASEESIMEHE VEERUD

2. veebruaril tähistati Viljandi vallas Tartu rahulepingu 105. aastapäeva tänumeelselt ja austusega. Süüdati küünlad ja asetati pärjad Vabadussõjas langenute mälestuseks. Fotol mälestushetk Tarvastu vabadussamba juures. Foto: Malle Salupalu

Energeetika pluss poliitikud võrdub alati segadusega

Energeetika ja poliitika koosmõju on Eestis sageli tekitanud rohkem segadust kui strateegilist selgust. Viimastel kuudel on eriti teravalt esile kerkinud arutelud kliimaseaduse eelnõu ja energiamajanduse arengukava üle. Vabariigi valitsuse koostatud plaanid on saanud ulatuslikku kriitikat nii ekspertidelt kui ka laiemalt avalikkuselt.

Toompeal asuva valitsuse tegevus energiaküsimustes on olnud vastuoluline ning pole suutnud pakkuda selget, pikaajalist ja tasakaalustatud suunda. Otsused näivad kiirustatud ning läbimõttelamat, mis võimendab omakorda elanikes ebakindlust. Energeetikaekspertide hinnangul on praegused eesmärgid ja meetmed küsitava teostatavusega ning võivad tekitada maksumaksjale ebaproportsionaalselt suure rahalise koormuse. Kas eesmärk on keskkonnasõbralik ja jätkusuutlik energiapoliitika või on tegemist suurema maksumisega roheenergia arenduste toetuseks? Samuti on tõstatunud küsimus, kas Eesti peaks tootma rohkem elektrit, kui ise tarbib ning kuidas see mõjutab energiaturgu ja tarbijahindu?

Sageli keskendutakse elektrihinna aruteludes vaid turuhinnale, kuid unustatakse, et tegelik tarbijakulu kujuneb mitmest komponendist: elektrienergia hind, võrgutasud, taastuvenergia tasud ja käibemaks.

Viimase poole aasta elektriarved näitavad, et elektrienergia enda maksumus moodustab ligikaudu 50% kogu tarbijalt kasseeritavast summast. See kinnitab, et energiakulude mõju on tarbijale oluliselt keerukam kui ainult elektrihinna väljatoomine. Isegi kui elektrihind turul langeb nullini, ei pruugi see kaasa tuua märgatavat hinnalangust lõpptarbijale, kuna püsikulud kasvavad.

Selles segaduses on kohalikud omavalitsused pandud tuuleenergia arenduste menetlemisel keerulisse olukorda. Eriplaneeringud, mille eesmärk on leida maismaa tuuleparkidele sobilikud asukohad, ei ole kohalike omavalitsuste vabatahtlik algatus, planeeringute algatajateks on taastuvenergia ettevõtted. Seadusest tulenevalt on kohalikel omavalitsustel kohustus juhtida planeeringu protsessi. Viljandi valla tuuleenergia eriplaneeringu huvilised on Utilitas Wind OÜ, Vestman Solar OÜ ja Vindr Baltic OÜ.

Tuuleparkide arutelu Eestis on kujunenud teravaks konfliktiks. Ühed näevad neis sammu taastuvenergia tuleviku suunas, teised aga muretsesvad, et need kahjustavad elukeskkonda, loodust ja inimeste tervist. Näiteks otsustas ühe Eesti valla volikogu enamus peatada planeeringu protsessi, kuni on saadud selged vastused tuuleparkide tervisemõjude kohta. Tõenäoliselt võib sarnaseid seisukohti oodata ka teistes Eesti omavalitsustes.

Tuuleparkide eriplaneeringute kinnitamine on kohalike omavalitsuste volikogude ainupädevuses, Viljandi vallas langetab selle otsuse Viljandi vallavolikogu, mitte vabariigi valitsus!

Olen kindel, et volikogu liikmed lähtuvad otsuse tegemisel kohalike elanike arvamusest ja tagavad, et nende seisukohti arvestatakse.

Kaupo Kase
Viljandi
vallavolikogu
aseesimees

Kaua oodatud Viljandi spaahotell valmib 2027. aasta suveks

OG Elektra ja Nordecon AS allkirjastasid 4. veebruaril Viljandis ehituslepingu, millega algab Viljandi kauaoodatud spaahotelli ja ujula rajamine. Lepingu maksumuseks on 30 miljonit eurot, millele lisandub käibemaks ja ehituse kavandatud valmimisaeg on 2027. aasta suvel.

Viljandi linna, otse Viljandi järve kaldale kerkiva neljakordse multifunktsionaalse hoone mahuks on 15 800 m² ning see sisaldab lisaks ujulale, kaasaegsele vee- ja saunakeskusele ning restoranile ka 150 avarat rõduga hotellituba ja konverentsikeskust. Hoone arhitektuurse lahenduse on loonud KOKO arhitektid.

Viljandi linn ja Viljandi vald on spaahotelli arendaja OG Elektra jaoks kokku leppinud, et spaa 8-realine ujula hakkab pakuma teenuseid ka linna ja valla koolidele. Kokkuleppe kohaselt tagatakse kooliõpilastele regu-

Lepingule kirjutavad alla OG Elektra AS-i omanik Oleg Gross (vasemal) ja Nordecon AS juhatuse liige Tarmo Pohlak. Seisavad Viljandi linnaapea Johan Kristjan Kononov ja Viljandi vallavanem Alar Karu. Foto: Liia Sirel

laarne ligipääs ujulale kehalise kasvatus tundide ja ujumisõpetuse läbiviimiseks.

Viljandi vallavanem Alar Karu sõnul mõjutab spaa ja ujula valmimine tuntuvalt ka Viljandi valla elanike elu. "Ehitatav spaa-

keskus toob endaga kaasa uusi töökohti, elavdab turismi ja parandab kohalike elanike heaolu ning mis meie jaoks samuti oluline – meie koolide noored hakkavad seal ujumisõpet saama".

Toimetus

Mudilaste laulu- ja tantsupidu on Viljandi valla aasta tegu 2024

Viljandi valla on traditsiooniks saanud selgitada rahvaküsitluse teel välja aasta tegu. Sel aastal laekus 18 kandidaati ning avalikul hääletusel kogus enim hääli Viljandi valla mudilaste laulu- ja tantsupidu "Siit nurgast ja sealt nurgast, Päri lennuväljale kokku".

Hääletamine toimus sotsiaalmeedias ja kokku anti aasta tegudele hääli 2542 ning esimeseks tulnud tegu sai 552 häält.

Viljandi valla mudilaste laulu- ja tantsupeo järel tuli teisele kohale aastavahetuse ilutulestik Viiratsis 365 häälega ja kolmandaks Viljandi valla logotähed Viiratsi mäel 249 häälega.

Aasta tegu 2024 "Viljandi valla mudilaste laulu- ja tantsupidu" on traditsiooniga sündmus, toimudes eelmisel aastal Päri lennuväljal. Ürituse ettevalmistamine kestis aasta ning kaasatud

Laste laulud ja tantsud töid korraldaja Päikesekiire lasteaiale valla aasta teo tiitli. Foto: Rain Porss

olid lasteaedade muusikaõpetajad ja personal. Peol osales üle 200 lapse, kes esitasid lõbusa ja mängulise kava. Peakorraldajana seisis sündmuse taga Viljandi valla lasteaed "Päikesekiir".

Aasta tegu 2024 tunnustuse üleandmine toimub Eesti Vabariigi 107. aastapäeva Viljandi valla pidulikust vastuvõtust 20. veebruaril Heimtali kooli spordihoides.

Toimetus

Holstre Külaselts pälvis Eesti Kirjandusmuuseumi sõbra auhinna

Eesti Kirjandusmuuseumis anti 31. jaanuaril, üle kirjandusmuuseumi sõbra auhind. Sõbraauhinna laureaditiitli pälvis MTÜ Holstre Külaselts oma projektiga Holstre pärimuste matkarada.

Pärimuste matkarada kulgeb metsas maastikukaitsealal, pidulik matkaraja avamine oli 16. oktoobril 2024. Holstre Külaseltsis hakkas matkaraja rajamise plaan küpsema juba 2020. aastal, peeti ühiselt nõu ning kirjutati projekt ja ellu viidi see Leader toetusprogrammi abil.

Projektmeeskonda kuulusid ning oma nõu ja jõuga olid abiks Katrin Kivistik, Loit Kivistik, Katrin Reimo, Marika Kivistik, Anne Laur, Andrus Tukk ja Madis Takel. 5-kilomeetrisele looduslikult kaunile matkarajale on paigutatud 19 infotahvli paikkondlike pärimuslugudega.

Auhinnakomisjon tunnustas

Holstre Külaselts kirjandusmuuseumi sõbra auhinna vastu võtmas.

Foto Eesti Kirjandusmuuseumilt

Holstre pärimusrada kirjandusmuuseumi materjalide targa taaskasutamise eest – see matkarada kosutab nii keha kui hinge. Kogukonna mitmeaastase töö

tulemusena valminud rajal on võimalus kõndida kultuuriloole olulistest paikades ning kogeda põnevalt avatud pärimust.

Toimetus

Urve Kass: Elus peamine on positiivne mõtlemine

Temal, kes palju jõuab, isegi väga palju jõuab, on nimeks Urve Kass. Ja need teod on ka silma jäänud ja teda on tunnustatud. 2023. aasta sügisel, kui Viljandi vald valmistas oma kümnendaks sünnipäevaks, korraldati ka küsitlus ja uuriti, kes on valla sädeinimesed. Üheks üheteistkümnest sai Urve Kass. Tema iseloomustuse oli kirjutatud nõnda: Kärstna vabaajakeskuse juhataja ja sealse mõisa perenaine. 2023.a. tunnustas sotsiaalministeerium teda kui tublit tervisedendajat, tema eestvedamisel on viimase kolme aasta jooksul panustatud palju elanike tervise edendamisse. Ta on väga usin, tegus, lõbus, asjalik, toimekas jne, jne.

Tänavu lisandus kõigele sellele veel tunnustus Eestimaa spordiliidult "Jõud", kes pärjasaasta tegijana kohaliku spordielu edendajat Urve Kassi. Mis sellele kõigele veel lisandub, saate juba lugeda alljärgnevast loost.

Olete end nimetanud mitmendat põlve mulgiks, rääkige palun oma põlvnemisest ja kujunemisaastatest?

Mulgipoolsed esivanemad on mitu põlve elanud Helme kihelkonnas. Nii ka mina sain esmase

hariduse Riidaja koolist, keskkooliaastad möödusid TSIK-i Otepää filiaalis, elukutse tuli Tallinna Pedagoogilisest Instituudist. Omandasin kehalise kasvatuse õpetaja kutse aastal 1986 ja sellest ajast saati olen Kärstnas töötanud ja elanud.

Teie ametiks on olla Kärstna mõisa perenaine ehk siis ametlikumalt Kärstna Vaba Aja Keskuse juht. Kaua olete juba sel ametikohal töötanud ja mis on olulisemad ülesanded?

Kärstna mõisas asus kool kuni sulgemiseni aastal 2014, seega olin samas kohas õpetaja 28 aastat. Aasta olin majast eemal, kuid siis sain konkursi korras omale mõisavalitseja töökoha. Paar aastat hiljem muutus maja nimetus ehk nüüd on Kärstna Vaba Aja Keskuse koosseisus mõisahoonet ja Kärstna spordihoonet. Minu ülesanneteks on korraldada koristada-kütta (ainult 3 saaliahuju) ehk kõik mida vaja teha. Majas töötavad huviringid, ise juhendan käsitööringi ja naiste tantsugruppi Mede küla eide, uue ülesandena juhendan laste näitetruppi Mõisapiigad. Korraldame töötubasid, matku, liikumispäevi, kontserte. Võtan vastu ekskur-

sioone ja laagreid, samuti on sageli vaja mõisasaali välja rentida sünnipäevade, kokkusaamiste jms jaoks. Tegemist on piisavalt, aga tavaliselt on jaanuar vaikne kuu, nii ka sel aastal.

Kärstna mõisaga on lahutamatu seotud mõisa park. Et pargile tähelepanu tõmmata, on seal toimunud juba viis aastat ka pargipäev. Rääkige pargist ja pargipäevast veidi lähemalt.

Aastaid samas pargis liikumistunde läbi viies ei osanud ma parki palju väärtustada ja selle rikkusest aru saada. Nüüd tahaks parki rohkem teistele tutvustada ja selleks on sobilik pargipäev. Esimest korda toimus üritus Eesti riigi 100. sünnipäeva puhul, kui sildistasime pargis 100 erinevat puu või põõsa liiki, saime pargi infotahvli liikide nimedega. Pargipäev toimub öite-rohkeimal ajal, kui maja ümber öitsevad erilised kare deutsiad ja pargis lillatub laialeheline kullukas. Sel päeval on maja ümber nn "ühe päeva kohvikud", on kontserdid kohalikele esinejatele ja külalistele, ekskursioonid. Kindlasti on aiandus- või loodusteemaline loeng ja viimasel aastal tuli juurde laat koos kaup-
lejatega lähedalt ja kaugemalt.

Vanaema Urve Kass emadepäeva kontserdil koos nelja lapselapsesega.

Foto: Kadri Kass

2023. aastal tunnustas sotsiaalministeerium teid kui tervisedendajat, mida tuleb selleks teha, et tunnustatud tervisedendajaks saada?

Tervise alus on liikumises, eriti õues. Kärstna kooli endiste kolleegidega, kellega koos olemine aastate jooksul läbi viinud Kärstnas mitmeid liikumisüritusi, toimetame endiselt edasi ehk see on minu parim sõpruskond. Suviti toimuvad korra kuus liikumispäevad "Lapsed liikuma", kus on osalemas 60-80 last vanuses 1-12 aastat. Aprillis, südamekuul on kolmapäeviti kõndimine, rattasõit ja orienteerumine. Septembris toimub sel aastal juba 50. Kärstna pargivõistlus ehk 10. Ants Tombi mälestusvõistlus. Eelmisel hooajal sain eakad liikuma sarjaga "60+ liigub mängides".

Petanqiturniiri peame ka maist septembrini, seda korra kuus ja juba viiendat hooaega.

Sport pole teile endalegi võõras – olete läbinud näiteks Tartu maratoni ja möödunud aasta lõpus autasustas teid spordiühing Jõud kui aasta ühte tegijat. Rääkige oma sporditegemistest veidi lähemalt?

Olen tavaline rahvaspordi üritustel osaleja. Tartu maratoni olen läbinud juba 27 korda, viimased 4 korda lühemal distantsil. Minu jaoks on see tõesti talvine laulupidu, aga maraton peab toimuma ikka õigel rajal, mitte Alutagusel. Pääse on ootud ka selleks aastaks, kuigi suusatada olen saanud vähe. Tervist hoian osalemisega üldfüüsilises

treeningus ja tantsimisega naisrühmas Tantsutosin (31 aastat), korra nädalas käin ka Tõrva Veemõnulas ujumas ja igal öhtul koeraga jalutamas.

Teie käsitööoskustest räägitakse legende. Siin üks märksõna – teksad – kuidas lahti mõtestate?

Käsitöökiiks on kaasas lapsepõlvest. Kärstna kooli ajal õppisin juurde käsitööõpetaja kutse ja iga uus muster või idee tahab ikka veel läbiproovimist. Siiski olen jäänud rohkem lemmik-teema juurde, mis on teksade taaskasutus. Minu tegemised asuvad Facebooki lehel Teksa-kass. Hingelt olen kokkuhoidlik mulk, kes ei viska asju ära ja nii teen vanadest asjadest uusi. Õpetan seda ka teistele.

Rääkige ka oma pereelust?

Olen kahe tütre ja kahe poja ema, mul on viis lapselast. See on mu tagala ja varandus.

Selle kõige juures jääb ainult küsida, kuidas ajaga välja tulete ja kas oma unistustes on veel midagi, millega sooviksite tegelda või siis rohkem tegelda?

Kuna lapsed on suured ja kodust läinud, siis on aega enese jaoks rohkem. Jõudu saan looduses liikumisest, koos lastega reisimisest, koos sõbrannadega õmblemisest, kodus oma suures puuviljaaias toimetades. Aga suureks unistuseks jääb Kärstna mõisahoonet remont. Põhiline elus on positiivne mõtlemine!

Küsis

Raivo Lott

Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Urvele meeldib väga teksariidest asju valmistada ja vanadele teksadele uut elu anda.

Foto: Kristjan Kivistik

Hetk 8. Tarvastu naiste tantsupäevalt.

Foto: Johanna Ruljand

KOMMENTEERIB:

Rein Anton,

MTÜ Kärstna Külaliikumine:

"Urve töökust ning panust Kärstna külaelu arendamisel ning hoidmisel on võimatu ülehinnata. Tihti on ta mõisas õhtuti või nädalavahetustel, sõltub kuidas parasjagu vaja. Ta juhendab ise mitmeid huviringe, lisaks sellele on kutsunud mõisas teisi käsitöömeistreid või artiste. Urve on Kärstna pargivõistluse ja laste spordipäevakute peakorraldaja, väga populaarne on mõisa suvine pargipidu.

Kokkuvõtvalt on Urve ehtne maasool, Kärstna külakeskuse hing. Suuresti tänu tema panusele pälvis Kärstna küla 2024. a lõpus tiitlid "Viljandimaa külalislakem küla 2024" ja "Viljandimaa tugev kogukond 2024". Kärstna külal on Urvega vedanud".

Kahel valla rahvamajal on uued juhid

Gertu Viisk, Mustla Rahvamaja juhataja

Olen Viljandi valla elanik, elan Tarvastu piirkonnas ja see oli ka põhjus miks Tarvastu piirkonna kultuuritöötaja ametikohale kandideerisin – töökoht kodu lähedal. Samas jätkan tööd ka Paistu rahvamaja juhatajana.

Õpin Tartu Ülikooli kultuurikorralduse magistrantuuris. Liiksaks tööle ja õpingutele meeldib mulle matkata, käia metsas seenel-marjal, viia läbi erinevaid töötubasid ja tantsida. Olen Naiskodukaitseliigi ja juhin huvitegevusega tegelevat väikeettevõtet.

Rahvamaja juhataja ja kultuuritöötajana on minu ülesanne korraldada piirkonna üritusi (kontserte, näitusi, kogukonna sündmusi, rahvakultuuritähapäevi). Kaasata kohalikke elanikke, edendada kultuurilist osalust ja säilitada piirkonna kultuuripärandi hoidmist, tagades rahvamaja sujuva ja tõhusa toimimise.

Inganora Makko, Ramsi Vaba Aja Keskuse juhataja

Õpin Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias kultuurikorralduse 2. kursusel, mis annab mulle võimaluse omandatud teadmised praktikasse rakendada ning uut hingamist tuua. Liiksaks algas mul neljas aasta Viljandi valla noortevolikogu esimehe rollis.

Minu jaoks on oluline, et kogukond näitaks samuti initsiatiivi ja saaks ka koos tegutseda.

Ramsi Vaba Aja Keskuse plaanidest on veel keeruline rääkida, sest tulemas tulemas on raamatukogu kolimine I korrusele.

Seega selgub tegevuse käigus, mis üritused tulevad ja kuidas need välja hakkavad nägema. Jaanuar on olnud hea kohanemise kuu, kust samm-sammult edasi minna.

Mustla rahvamajas toimub teabepäev tuuleenergeetika teemadel

Täna seisame rahvana olukorras, kus riigi toel kiirustavad tuuleenergia arendajad kohalikes omavalitsustes ellu viima ülimalt kallist plaani, millega tahetakse katta terve Eesti hiiglaslike kuni 290 meetriste tuulikutega, rääkimata tuuleenergia varjukülgedest.

Viljandi vallas on arendajate poolt algatatud eriplaaneeringuga välja valitud juba 12 piirkonda, kuhu planeeritakse rajada tuulikupargid. Esimesed arendajate kohtumised piirkondades juunis 2023 olid praktiliselt inimtühjad, seega saadi ilma kogukondade arvamusega minna edasi juba tuulikute detailsema paigutuse etapiga.

Suurim probleem on, et Eestis puuduvad vajalikud seadused tuuletööstuse reguleerimiseks (nt tuulikutele iseloomuliku infraheliga seonduvaid norme praktiliselt ei eksisteeri).

Ka on nii riigi kui KOV-de ametnike, volikoguliikmete teadlikkus tuuleparkidega seotud riskidest pigem madal, samas kui arendajate lobitöö on olnud märkimisväärne.

Tulenevalt inimeste soovist saada rohkem teavet ja mitte sattuda loosungite õnge, korraldab MTÜ Looduse ja Inimeste Eest tuuleenergeetika teabepäeva, 15. veebruaril, kell 12.00, Mustla Rahvamajas.

Teabepäevale ootame vallavalitsuse ja vallavolikogu liikmeid ning kõiki inimesi, kes soovivad kaasa rääkida ja täiendada oma teadmisi tuuleenergeetika eriplaaneeringute osas.

Viljandi vallas algatatud eriplaaneerimise materjalid on leitavad valla kodulehelt planeeringute alt.

Üo Tuvi
MTÜ Looduse ja Inimeste Eest
tel. 5157103

Viiratsi rahvamajas arutleti heaolu arengukava teemadel.

Foto: Liia Sirel

Arutelu heaolu arengukava teemal kogub tuure

Liia Sirel,
avalike suhete
spetsialist

5. veebruari õhtupoolikul kogunesid huvilised Viiratsi rahvamajja, et arutleda Viljandi valla kogukonna heaolu arengukava teemadel.

Kohtumisel tutvustati arengukava koostamise etappe ning rahvaküsitluse esialgseid tulemusi. Kohaletulnud tegid mõtetööd laudkondades – sõnastasid valla eripära, andsid sisendit väärtuste kujundamiseks ning tõid välja kitsaskohti ja tegid konkreetseid ettepanekuid, mis aitavad muuta vallas elu paremaks.

Arengukava koostamist toetavad eksperdid MS Inspire OÜ-

st – Marika ja Marleen –, kes juhivad protsessi ja aitavad suunata kohaletulnute mõtteid.

Avaseminarile Viiratsis järgnevad kohtumised valdkondlike fookusgruppidega ning märtsi lõppu on planeeritud avalikud kohtumised erinevates piirkondades, kuhu oodatakse taas kõiki kaasa rääkima.

Ka Viljandi valla eakad panustasid kogukonna heaolu arengukava koostamisse

27. jaanuaril kogunesid Viljandi valla väärakas eas inimesed Viiratsi rahvamajja, et üheskoos arutleda kogukonna heaolu arengukava teemadel. Kohtumise eesmärk oli koguda eakalt sisendit selle kohta, kuidas elu vallas vastastikku paremaks muuta.

Kokkusaamisele oli tulnud üle 60 inimese Viljandi valla erinevatest piirkondadest. Arutelu

käigus kaardistati Viljandi valla eripära, ootused vallavalitsusele ning pakuti välja konkreetseid tegevusi, mis aitaksid kaasa vanemaalaste elukestva õppe arendamisele, kultuuritegevusele, liikumisaktiivsusele, sotsiaalhoolekandele ja tervisedendamisele.

Kohtumisel tõstusid mitmed olulised teemad, sealhulgas mure, et elu jätkuks ka valla väiksemates piirkondades. Avaldati soovi ujula ja kergliiklusteede rajamiseks, mis pakuks võimalusi tervisedendamiseks ja vaba aja veetmiseks.

Kohtumist juhtis Marika Saar, kes on arengukava koostamise partneriks koos MS Inspire OÜga.

Kogukonna heaolu arengukava eesmärk on täpsustada Viljandi valla üldises arengukavas seatud sihte hariduse, kultuuri, sotsiaaltöö, noorsootöö ja spordi valdkonnas.

Viljandimaa pärlipidu tõi pärleid ka meie valda

Jaanuaris toimus Abja kultuurimajas Pärlipidu, kus tunnustati Viljandi maakonna kultuuri- ja spordirahva silmapaistvaid tegijaid.

Ka meil on põhjust uhke olla, sest mitmed Viljandi valla saadeinimesed said väärilise tunnustuse!

Eesti Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupi aastapremia 2024 pälvijad:

• Kalle Gaston – koduloo-
uurija, kirjastaja, kirjanik ja Mul-

gimaa ajaloo populariseerija.

• Liisi Toomsalu – meestelaulu hoidja ja mulgikeelsete laulude looja, segakoor Üits Viis dirigent.

Eesti Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupi tunnustus anti:

• Mulgi segakoorile, dirigent Kristjan Õmblus – koorilaulu hoidjad Mulgimaal.

• Martin Ristile – Puiatu vibukeskuse looja ja vibuspordi eestvedaja.

Kuigi spordipreemiaid sel korral meie valda ei tulnud, saame tunnustada tublide treenerite tööd:

• Robert Jürimaa – parima naissportlase Doris Meinbeki treener.

• Marko Koks – Viljandi HC käsipallimeeskonna treener.

Palju õnne kõigile laureaatiledele ja aitäh teie pühendumuse eest!

Liia Sirel
avalike suhete spetsialist

Kirjanik Kalle Gaston.

Koorijuht Liisi Toomsalu.

Fotod: TaaVID Meedia

Mida teha kasutatud rõivaste, kingade, tekkidega?

Kohalik omavalitsus peab alates 1. jaanuarist korraldama tekstiilijäätmete liigiti kogumist. See tähendab, et igal inimesel peab olema võimalik tekstiilijäätmeid ära anda oma kohaliku omavalitsuse piires.

Milliseid esemeid viia tekstiilijäätmete kogumispunkti, mida tuleb tähele panna ja mis neist jäätmetest edasi saab?

Esmalt teeme selgeks, et tekstiili all peame silmas nii riideid, jalanõusid kui ka tekstiile, mis pärinevad kodumajapidamistest, näiteks tekid, padjad, rätikud, kardinaid jne.

Mida teha tekstiilijäätmetega?

Kui riided, jalanõud või muud tekstiilid ei ole enam kasutuskõlblikud, tuleb need viia tekstiilijäätmete kogumiskohale. Selleks võib olla näiteks jäätmejaam, avalik konteiner või kogumisring. Konkreetsete tekstiilijäätmete kogumiskohtade osas saab kõige täpsema info oma kohalikust omavalitsusest.

Hallitanud, kopitanud või koitanud tekstiilijäätmed viska segaolmejäätmete konteinerisse.

Hügieenilistel põhjustel pane segaolmejäätmete konteinerisse ka aluspesu, sukkpüksid ja sokid.

Kasutuskõlblik tekstiil

Kui sul on kodus terved ja puhtad riided või jalanõud, mida endal enam

vaja ei lähe, vii need lähimasse riidekonteinerisse või kasutatud rõivaste poodides asuvatesse kogumiskastidesse. Ka paljudes kaubanduskeskustes on kogumiskastid kasutatud riidele. Mõnikord korraldatakse kasutatud esemetele kogumisringe. Jälgi, mida konteinerisse panna tohib.

Parim, mida siiski teha, on igal võimalusel vältida tekstiilide jäätteks muutmist. Kui tekstiile töesti enam kanda või kasutada ei saa - näiteks on särk muutunud auklikuks või püksid siit-sealt kulunud - võib neid pakkuda ka näiteks kaltsuvaipade kudujatele või käsitööseltidele. Samuti on võimalik rätikuid, kodutekstiili, patju ja tekke annendada loomade varjupaikadele, kes neid hea meelega kasutavad.

Tööstuses tekkinud tekstiilijäätmed

Kohalik omavalitsus ei pea korraldama tekstiilitootmises tekkinud tekstiilijäätmete vastuvõttu. Tootmisettevõtte peab tekkinud jäätmed liigiti koguma ning andma need üle keskkonnaluba omavale jäätmekäitlusettevõttele.

Tahan ära anda	Kuhu viia	Mida jälgida
KASUTATUD TEKSTIIL (terved ja puhtad riided, mida saab uuesti kasutada)	Uuskasutuskeskus, korraldatud jäätmeveo raames toimuvad 2 korda aastas kogumisringid (tasu eest) ning on võimalik anda tasuta Viljandi jäätmejaama (viiakse edasi Humanasse) ja tasu eest Mustla jäätmejaama.	- Jälgi, mida riidekonteinerisse panna tohib. - Paki kinnistesse kottidesse, et vältida määrdumist. - Ei sobi vaibad, kodutekstiil, mänguasjad.
TEKSTIILIJÄÄTMED (kasutuskõlbmatud, mida ei saa uuesti kasutada)	Mustla jäätmejaamas ei võeta vastu. Saab tasu eest anda Viljandi jäätmejaama. Korraldatud jäätmeveo raames kogumisringiga kogutakse ka kasutuskõlbmatuid tekstiilijäätmeid (tasu eest).	Sobivad katkised tekstiilid
TEKSTIILIJÄÄTMED (kasutuskõlbmatud, mida ei saa uuesti kasutada)	Pane segaolmejäätmete konteinerisse või suurem kogus anna tasu eest Viljandi jäätmejaama.	Sobivad tekstiilid, mis on: - märjad või niisked - tugeva lõhnaga - hallitanud - kopitanud - koitanud. - lisaks aluspesu, sukad, sokid
TÖÖSTUSES TEKKNUD TEKSTIILIJÄÄTMED (nt tootmisjäägid)	Võta ühendust jäätmekäitlejaga, kellega vastav leping sõlmida	Tööstuses tekkinud tekstiilijäätmeid segaolmejäätmetesse panna ei tohi.

Miks on tarvis tekstiili eraldi koguda ja mis sellest edasi saab?

Selle asemel, et tekstiilijäätmed satuksid prügimäele või põletusse, saab osa neist ümber töödelda ning valmistada uusi tooteid. Nii hoiame kokku loodusressursse ja vähendame jäätmeteket. Eestis on ka varsti tekkimas tekstiilijäätmete ringlussevõtu võimekus (Eesti teeb maailmas revolutsiooni: kõik

tekstiilijäätmed lähevad peagi taaskasutusse - EIS), seega liigume sammhaaval selles suunas, et tekstiilijäätmetest sünniks uus väärtus.

Euroopa Liidul on ka plaan kehtestada tekstiilidele tootjavastutus. Selle peamine eesmärk on panna tootjad vastutama tekstiilitoodete kogu oleusringi eest, mis hõlmab ka kasutatud tekstiilide nõuetekohast käitlemist. Seejuures peavad tootjad edaspidi rahastama tootjavastu-

tuse alla kuuluvate tekstiilitoodete kogumist, korduskasutust, ümbertöötlemist ja kõrvaldamist.

Hetkel toimuvad Euroopa Liidu tasandil läbirääkimised ning loodetavasti jõutakse tulemusele selle aasta esimeses pooles. Siis selgub ka tootjavastutuse rakendamise tähtaeg.

Taimi Eesmäe, keskkonnaspetsialist Kliimaministeerium

Päästeamet jagab kriisikoolitustel vajalikke teadmisi, et hädaolukordades paremini toime tulla. Foto Päästeameti arhiivist

Valmistud kriisiks – päästeameti koolitus tuleb appi!

Tea Raidsalu
Päästeameti lõuna päästekeskuse ennetusbüroo ennetuspartner

Elu on meid tihti proovile pannud mitmesuguste katsumustega, olgu selleks COVID pandeemia ja Ukraina sõjapõgenikud või hoopis heitlike talveilmade uperpallid lumemasside ja seejärel üle kallaste tõusnud veekogudega.

Päästeameti koolitused annavad "tööriistad".

Kriisilukordades paremaks toimetulekuks pakub päästeamet Eesti elanikele ja asutustele võimalust tellida **tasuta** koolitusi.

Koolitusel räägime võimalikest ohtudest ja hädaolukordadest; tutvustame kanaleid, kust leida info ohtude kohta; vaatame üle, milline peaks olema kodune kriisivaru; vestleme ohuteavitusest, varjumisest ja evakatsioonist. Päästeameti koolitused annavad "tööriistad", kuidas kriisilukordades paremini hakkama saada.

Elanikkonnakaitse koolitused on kaasahaaravad, teeme praktilisi harjutusi ja jagame näiteid. Toimunud koolitustele on antud ainult positiivset tagasisidet.

Koolitust saavad tellida kõik – omavalitsused, kogukonnad, asutused, ettevõtted

Päästeamet ootab teadmisi ja oskusi omandama nii kohalike omavalitsuste töötajaid, kogukondi, eraettevõtteid kui ka avaliku sektori asutusi, korteriühistuid, lastelaagreid, avalike ürituste korraldajaid jt.

Kohalikud omavalitsused on päästeameti tähtsaimad partnerid kriisivalmiduse alal. Nad on kriisilukorras inimeste kõige lähemad abistajad. Teadlikum omavalitsustöötaja saab kriisi ajal panustada olukorra lahendamisse, kui tal endal on valmisolek hästi läbi mõeldud.

Kogukonnad saavad kriisilukorras olla oma liikmetele tohusaks toeks. Et kogukond saaks kriisilukorras hakka, tuleb varakult läbi mõelda, kuidas selleks ühiselt valmis olla. Mõistlik on valmistada ette kogukonna kriisimeeskond, koostada kogukonna kriisiplaan ning hankida riigi abil vajalikud vahendid. Korteriühistutel on võimalus tellida lühem kriisikoolitus oma üldkoosolekule.

Ettevõtteid ja asutused saavad kutsuda koolitaja tööohutusalasele koolituspäevale või miks mitte ka motivatsiooni-üritusele.

Päästeameti kriisikoolitused on tasuta. Koolituse tellimiseks kirjuta kriisikoolitus@paasteamet.ee

Teadlik ja oskuslik inimene on enesekindel ja tunneb end turvaliselt.

Päästeameti kriisikoolituste teemad:

- Elanikkonnakaitse Eestis
- Hädaolukorrad ja elutähtsate teenuste katkestused
- Isiklik ettevalmistus ja kriisivarud
- Evakuatsioon ja varjumine
- Ohuteavitus ja usaldusväärse infoallikad
- Planeerimise ja koostöö olulisus

Viljandi vallamaja I korrusel on veebruari lõpuni avatud näitus

RAAMATUSEIN

Tegemist on Viljandi valla raamatukogu poolt üles seatud ja Eesti Raamatu Aastale pühendatud rändnäitusega.

Tule ja avasta, millised teosed on sel rännaku esindatud.

Näitus on avatud Sakala tn 1, Viiratsi alevikus vallamaja lahtiolekuaegadel:

E.T.K 8.00-16.30
N 8.00-18.00
R 8.00-15.00
Lõuna 12.00-12.30

Ära lase võimalust mööda – juba märtsis liigub näitus Kolga-Jaanil

VILJANDI VALD

Vallavolikogu istung 30. jaanuaril

KUULATI:

• informatsiooni Sihtasutuse Perekodu arendusprojektist.
• Kaupo Kase tutvustas Viljandi valla valimiskomisjoni otsust peatada Viljandi Vallavolikogu liikme Tuuli Tolmovi volitused volikogu liikmena kuni 01.05.2025 ja määrata Viljandi Vallavolikogu liikmeks Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna nimekirjas kandideerinud Leo Aasa.

OTSUSTATI:

• kinnitada Viljandi Valla-valitsuse siseaudiitori tegevusplaan 2025. aastaks;
• mitte toetada määruse „Sünnitoetuse ja ranitsatoetuse maksamise tingimused ja kord“ muutmist;
• võtta vastu Viljandi valla

2025. aasta eelarve kogumahuga 36 979 200 eurot;

• anda Viljandi valla aasta pere tunnustus perekond Koppelile;
• anda Viljandi valla aasta tegija tunnustus Holger Peelile, Astra Jamnesele, Viljandi valla noortekeskusele;
• anda aunimetus Viljandi valla aukodanik Anu Rohtile;
• võõrandada otsustuskorras hoonestusõiguse omanikule Viljandi vallale kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina põik 3, Viiratsi alevik ja kinnistu asukohaga Ristiku tn 5, Viiratsi alevik;
• võõrandada otsustuskorras kaasomandisse Viljandi vallale kuuluv kinnistu aadressiga Kase tn 9, Leie küla.

PÄEVAKORRAS VEEL:

• Vallavalitsusele esitati aru-pärimised.
• Vallavanema informatsioon.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 27. veebruaril.

Vallavolikogu istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Vallavalitsuse istungite kokkuvõte

4. veebruari vallavalitsuse istung

Volikogule esitatud eelnõud

• Oiu sadama akvatooriumi määramine.
• Saarepeedi Vallavolikogu 17.08.2006 otsusega nr 83 "Detailplaneeringu kehtestamine" kehtestatud Liiva ja Savi detailplaneeringu kehtetuks tunnistamisest keeldumine.

Ehitus, planeerimine ja majandus, otsustati:

• Nõustuda Viljandi vallale kuuluva maa-ala koormamisega isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks tehnovõrgu rajamisel Mäeltkylas Iva tee kinnistule.
• Nõustuda Viljandi vallale kuuluva maa-ala koormamisega isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks tehnovõrgu rajamisel Viiratsi alevikus Heina tn 39, Heina tänav T1, Heina tänav T3, Iva põik T1, Ristiku tn 12a, Ristiku tn 13a, Ristiku tn 14a, Ristiku tänav T1, Sakala põik, Sakala tänav T1, Sõpruse tänav T2, Sõpruse tänav T3, Tiigi tn 6 ja Tiigi tänava kinnistutele.
• Nõustuda Tagamõisa külas asuva Veskimäe katastriüksuse jagamisega ja määrata jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed.
• Nõustuda Viljandi vallas Mustivere külas asuva Karola tee 6 katastriüksuse koha-aadressi muutmiseks ja määrata uueks koha-aadressiks Viljandi maakond, Viljandi vald, Mustivere küla, Annamõisa.
• Algatada detailplaneeringu koostamine ja mitte algatada koostatava detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist Ramsi alevikus Kes-kuse tee 1 katastriüksusel.
• Väikehankes "Microsoft Office 365 litsentside soetamine" tunnistada edukaks Primend OÜ (registrikood 12621569) esitatud pakkumus maksumusega 19 594,21 eurot (maksumusele lisandub käibemaks), kui hindamiskriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaim pak-kumus.
• Väikehankes "Sotsiaaltransporditeenuse osutamine II teenusgrupile 2025. aastal" tunnis-

tada edukaks TarKal Trans OÜ (registrikood 14555824) esitatud pakkumus, mille maksumus sotsiaaltransporditeenuse kilomeetri osas on 2,00 eurot/km ja ooteaja tunni maksumus 20,00 eurot/tund (maksumustele ei lisandu käibemaksu).

Muu:

• Jooksvad küsimused.
• Toimus arutelu Mulgi Elamuskeskuse pöördumise osas rahaliste vahendite eraldamiseks.
• Vallavanem andis ülevaate jaanuarikuu vallavalitsuse tegevusest.
Toimus SA Holstre-Polli Spordikeskus nõukogu koosolek.

28. jaanuari vallavalitsuse istung

Ehitus, planeerimine ja majandus, otsustati:

• Nõustuda Viljandi vallale kuuluva maa-ala koormamisega isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks tehnovõrgu rajamisel Mäeltkylas Tööstuse tee ja Tööstuse tee 4 kinnistutele.
• Muuta Porsa külas asuva Kooli tn 5 // Kingu katastriüksuse koha-aadressi ja määrati uueks koha-aadressiks Viljandi maakond, Viljandi vald, Porsa küla, Kingu.
• Nõustuda Unametsa külas Rantsu katastriüksuse jagamisega ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed.
• Seada tähtajatu ja tasuta sundvaldus Viljandi valla kasuks Ramsi alevikus asuvale Sauna tee tee avalikuks kasutamiseks.
• Muuta Viljandi Vallavalitsuse 14.05.2024 määrust nr 2 "Viljandi valla hankekord".
• Kiita heaks hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanne Lätka külas Esku kinnistule puurkaevu rajamine ja veeühenduse paigaldamine.
• Nõustuti notarile avalduse esitamisega pärimismenetluse algatamiseks.

Haridus, kultuur, sport, ot-sustati:

• Kooskõlastada Holstre Kooli sisehindamise aruanne.
• Kinnitada Kalmetu kooli hoolekogu koosseis.

• Moodustada alates 01.02.2025 Kalmetu Kooli lasteaia Uusna rühmast sobitusrühm.
• Kinnitada elukohajärgse munitspaalkooli määramise tingimused ja kord.

Muu:

• Kuulati ülevaadet siseaudiitori tegevusest.
• Anti seisukoht Viljandimaa Omavalitsuse Liidu ettepanekule ühisürituste liikmemaksu tõstmiseks.
• Jooksvad küsimused.
Toimus OÜ Ramsi VK osanike koosolek.

21. jaanuari vallavalitsuse istung

Volikogule esitatud eelnõud

• Viljandi valla 2025. aasta eelarve vastuvõtmine (eelnõu II lugemine).

Ehitus, planeerimine ja majandus, otsustati:

• Seada tähtajatu ja tasuta sundvaldus Osühingu Ramsi VK kasuks Mustivere külas asuvatele Karu, Vanausse tee 1, Karola tee, Riiska põld, Vanausse põik 5, Vanausse põik ja Vanausse tee katastriüksustele avalikes hvides vajaliku tehnorajatise (veetorustik) talumiskohustuse kehtestamiseks.
• Seada tähtajatu ja tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Viljandi vallas Viiratsi alevikus asuvale Sakala tn 6 katastriüksusele avalikes hvides vajaliku tehnorajatise talumiskohustuse kehtestamiseks.
• Keelduda ehitusloa andmisest päikeseelektrijaamale Viljandi vallas Pärsti külas Mõisa tee 11 katastriüksusel.
• Nõustuda jätkuvalt riigi omandis oleva reformimata maa, asukohaga Tõnissaare küla Kaku katastriüksus, jätmisega riigi omandisse.
• Kiita heaks Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanded:
- Jalaka-Männi kinnistule Järtsaare külas salvkaevu rajamine ja veeühenduse paigaldamine,
- Roosi-Põka kinnistule Piska külas puurkaevu rajamine ja veeühenduse paigaldamine,
- Lombi kinnistule Vardja külas salvkaevust joogiveetorustiku

ku rajamine ja seadmete paigaldamine,
- Lombi kinnistule Vardja külas kanalisatsioonisüsteemi rajamine,
• Seada Mähma külas Nurmenuku tee 1 // Kooritsa kinnistust 12 m2 suurusele maa-alale tasuta ja tähtajatu isiklik kasutusõigus Viljandi valla kasuks tehnoarajatise (kuivhüdrant) ehitamiseks.

Haridus, kultuur, sport, ot-sustati:

• Kinnitada Tarvasto Gümnaasiumi hoolekogu koosseis,
• Toetada Viljandi valla sportlast Eesti koondise koosseisus laagri- ja võistluskulude katmisel.

Sotsiaalvaldkonnas otsustati:

• Tunnistada kehtetuks Viljandi Vallavalitsuse 16.07.2024 korraldus nr 254 "Lapse paigutamine asendushooldusteenusele",
• Anda nõusolek eestkostel oleva lapse tervisega seonduvate toimingute tegemiseks.

Muu:

• Kuulati ülevaadet:
- Viljandi valla raamatukogu tegevusest,
- Ehitusosakonna 2025. aasta eelarvest,
- Üürilepingu muutmistest.
Toimus OÜ Ramsi VK osanike koosolek, kus otsustati suurendada Osühingu Ramsi VK osakapitali mitterahalise sissemaksena projekti "Mustivere küla puurkaev-pumpla ja veetorustiku rekonstrueerimine" teostamiseks antud rahalist abi summas 190 644,00 eurot.

14. jaanuari vallavalitsuse istung

Volikogule esitatud eelnõud

• Hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina põik 3, Viiratsi alevik võõrandamine.
• Hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Ristiku tn 5, Viiratsi alevik võõrandamine.
• Vallavara võõrandamine Kase tn 9, Leie külas.

Ehitus, planeerimine ja majandus, otsustati:

• Nõustuda Pärsti külas Pati

katastriüksuse jagamisega ja määrata jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed.

• Muuta Viljandi Vallavalitsuse 22.03.2022 korraldust nr 269 "Viljandi Vallavalitsuse alatise ehituskomisjoni moodustamine ja koosseisu kinnitamine".
• Anda nõusolek projekti "Viljandi valla avalike teenuste arendamine" toetuse taotluse esitamiseks meetmesse "Kättesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused".

• Kiita heaks Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanded:
- Kingu kinnistule Peetrimõisa külas kanalisatsioonisüsteemi rajamine,
- Lambatoa kinnistule Lätka külas kanalisatsioonisüsteemi rajamine,
- Paisjärve kinnistule Kärstna külas puurkaevu rajamine ja veeühenduse paigaldamine.
• Hajaasustuse programmist vabanenud vahenditest rahuldada taotluse Vardi külas Lepa kinnistule veevarustussüsteemi rajamiseks.
• Anda ehitusluba perepargi jooksuraja rajamiseks Viljandi vallas Viiratsi alevikus Tiigi tn 6 katastriüksusele.

Sotsiaalvaldkonnas otsustati:

• Paigutada alaealine laps asendushooldusteenusele.
• Kehtestada sotsiaaltransporditeenuse hind teenuse saajale, tasumise kord ja aruande ning taotluse vormid.

Haridus, kultuur, sport, kinnitati:

• Viljandi valla huvihariduse ja huvitegevuse 2025. aasta tegevuste kava.

Muu:

• Toimus arutelu Vanasauna sadamaga seonduvatel teemadel.
• Anti luba Saarepeedi koolile vallasvara müügiks.
• Toimus arutelu ühisprojekti Võrtsjärve Ühenduse piirkonda jäävate kogukondade arengu kiirendi "TõukeTonks" projekti omaosaluse tasumiseks.
• Toimus Osühing Ramsi VK osanike koosolek.

Vallavalitsuse istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Tuulepargi eriplaneering Viljandi vallas – milline on hetkeseis ja valla roll?

Tuuleparkide teema kütab kirgi kogu riigis ja suur kandam on pandud omavalitsuste õlule, sest tulenevalt planeerimisest on vallas kohustus algatada ja läbi viia eriplaneering, siin pole teist teed. Protsess on pikk – alade kaardistamine, keskkonnamõjude hindamine, kooskõlastused asutustega ja kaasatud isikutega, tagasisidega arvestamine ja uued kooskõlastusringid ning vajadusel uued uuringud jne.

Viljandi vallas algavad avalikud arutelud ligikaudu 1,5 kuu pärast. Igatahes üks on selge – lõpliku otsuse teeb vallavolikogu. Küsimus on – kus me tänaseks oleme ja kuidas edasi?

Hea teada tuuleparkide eriplaneeringust Viljandi vallas

Kes on huvitatud isikud Tuulikute eriplaneeringu koostamisest?

Planeeringust huvitatud ettevõtted on OÜ Utilitas Wind, Vestman Solar OÜ ja Vindr Baltic OÜ.

Kuhu täpselt tuulikud tulevad?

Eriplaneeringu koostamine koosneb kahest suuremast etapist – asukoha eelvalikust ja detailse lahenduse koostamisest. Asukoha eelvaliku raames kaardistatakse planeeringualal kõik sobivad alad tuuleparkide rajamiseks. Eelvaliku põhjal asutakse koostama parkide detailset lahendust.

Mõlemal etapil viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). Selle käigus hinnatakse potentsiaalset mõju linna- ja loomaliikide elupiirkondadele, modelleeritakse müra ja visualiseeritakse tuuleparki. Uuringutega selgitatakse välja inimestele ja keskkonnale sobivaim tuulepargi asukoht.

Nende alade puhul, kus detailse lahenduse koostamisest loobutakse (vt ka järgmine küsimus ja vastus), viiakse täiendavad uuringud läbi projekteerimistingimuste andmise menetluses.

Miks liigutakse mõnede tuulealade puhul detailse lahenduse etappi, teiste puhul aga võib kohe liikuda projekteerimistingimuste andmise menetlusse? Mis on nende erinevus?

Detailse lahenduse koostamisest saab loobuda, kui on leitud tuulepargile sobilik asukoht ja tuulepargi kavandamise varases etapis on olemas info, et puuduvad tuulepargi rajamist välistavad tegurid ning saab anda välja tuulepargi projekteerimistingimused. See tähendab, et asukoha eelvaliku raames on tehtud piisavas mahus asjakohaseid uuringuid, mis võimaldavad järeldada, et leitud alal puuduvad konfliktid inimasulate, tehnilise taristu ning keskkonnakaitseliste piirangutega, ning eelvaliku etapis läbi viidud keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemuste alusel on tekkinud veendumus, et planeeringu kehtestamisel ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Nende alade suhtes, kus detailse lahenduse koostamisest loobutakse, on asukoha eelvaliku etapp planeerimisprotsessi lõpp ja minnakse peale selle etapi läbimist edasi avalike projekteerimistingimuste menetlusega. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse kehtestamine on aluseks projekteerimistingimuste väljastamisele. Projektee- rimistingimuste ning ehitusprojekti koostamise ajal tuleb läbi viia keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes nõutud täiendavad ja täpsustavad uuringud, millest selgub tuulikute täpne paigutus (eelvalikuala piires) ja arv (maksimaalse arvu piires).

Mis saab edasi?

Praegu küsitakse asutustelt kooskõlastust ning antakse puudutatud isikutele võimalus planeeringu kohta arvamust avaldada. Puudutatud isikud on need, kes jäävad planeeritud tuulikute aladesse sisse ning kuni 3 km raadiuses tuulikute. Selleks on aega 30 päeva dokumentide saamisest arvates.

Seejärel töötab vald ja planeeringu koostaja esitatud arvamused ning kooskõlastused läbi ja täiendatakse vastavalt asukoha eelvaliku ning I etapi KSH aruannet. Kui ametiasutused on KSH aruande ja asukoha eelvaliku eelnõud kooskõlastanud ning neid on täiendatud vastavalt ettepanekutele, siis korraldab omavalitsus avaliku väljapaneku, millest teavitatakse vähemalt 14 päeva enne ajalehes, kodulehel ning kaasa- tatavatele isikutele kirjalikult. Täiendatud aruanne esitatakse avalikule väljapanekule, kus sellega saavad tutvuda ja kirjalikke arvamusi esitada kõik soovijad (see kestab samuti vähemalt 30 päeva).

Pärast avalikku väljapanekut korraldatakse 45 päeva jooksul avalikud arutelud. Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemusel tehakse otsuste eelnõudes ja aruandes muudatused.

Peale avaliku väljapaneku ja arutelu muudatusi teeb Viljandi vallavolikogu otsuse, kas asukoha eelvalik ning KSH I etapi aruanne vastu võtta või tuleb sellest keelduda. Kui vallavolikogu asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande vastu võtab, järgneb vastavalt detailse lahenduse või avalike projekteerimistingimuste menetlus.

Eriplaneeringu ettepanekuid saab esitada meilile planeeringud@viljandivald.ee

Merilin Merirand
planeeringute
peaspetsialist

Kohaliku omavalitsuse
eriplaneering koostatakse olulise
ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks,
kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht
ei ole üldplaneeringus määratud.

Kas tuulikud on probleem või lahendus?

Mait Allas
Viljandi Vallavolikogu esimees

Eestis me sõltume elektri tootmisel endiselt suure osas fossiilkütustest, peamiselt põlevkivist. See tähendab suuri CO₂ heitmeid, sõltuvust imporditud energiast ja elektrihinna kõikumisi. Samas on meil suur potentsiaal kasutada taastuvaid loodusressursse - päikest ja tuult.

Tuuleenergia on üks kõige keskkonnasõbralikumaid ja jätkusuutlikumaid lahendusi, mida maailmas kasutatakse. Iga tuulik aitab vähendada saastet ja loob töökohti – alates ehitusest ja logistikast kuni hoolduseni.

Minu suureks kurvastuseks on Eestis tekkinud tugev vastuseis tuulikute osas. Uute tehnoloogiate puhul tekib alati küsimusi ja muresid. See on täiesti normaalne! Kuid paljud mured põhinevad eksiarvamustel või vananenud infol. Julgustan inimesi toetuma nii meie kui teiste riikide aastakümnete pikkusele kogemusele tuuleenergeetikas. Tuulest energia ammutamine on väga pika ajalooga tegevus. Tuuleveskid olid olemas juba üle tuhande aasta tagasi. Kaasaegsete elektrituulikute areng sai hoo sisse 50 aastat tagasi.

Viimasel ajal on lendu läinud uskumine, et tuulikud tekitavad inimese tervist mõjutavat infraheli. Jah tuulikud tekitavad infraheli, kuid infraheli tekitajaid on meie ümber lugematul hulgal. Professor Jüri Lavrentjev lükkab selle väite selgelt ümber. Teadusuuringud ei ole leidnud tõendeid, et tuulikute infraheli kahjustaks inimeste tervist.

Tuulikute kuuldav heli on märksa vaiksem kui arvata oskaks. Tasub külastada Eestis hiljuti valminud tuuleparke, et selles ise veenduda. Lisaks väheneb müra kiiresti distantsiga. Uuemad tuulikud on ka järjest vaiksemad.

Sageli seostatakse tuulikuid ka nahkhiirte ja lindude suurenenud suremusega. Tuulikute asukohtade planeerimisel võetakse arvesse nii nahkhiirte kui ka lindude paiknemist ja rännuteed. Viljandi vallas on need uuringud juba tehtud. On teada, et väga suur hulk linde hukub tegelikkuses ka vastu hooneid, autosid või lennukuid lennates. Tuulikute mõju on siinkohal marginaalne.

Elektrituulikute tõuseb kasu lõpuks meile kõigile. Paraneb meie varustuskindlus ja elektrihind hakkab püsima stabiilsem. Tänu tuulikutele suudame vähendada oluliselt meie keskkonna mõju elektritootmisel. Tasub alati meele hoida ka tuulikute positiivset mõju meie majandusele. On ju tegemist investeeringuga, läbi mille saavad tööd paljud ettevõtted ja inimesed.

Mina näen tuulikutes selgelt lahendust mitte aga probleemi. Iga muutus toob kaasa küsimusi ja mõnikord ka hirme. Kuid kui mõtleme laiemale pildile – millist tulevikku me oma lastele soovime? – siis on selge, et puhas ja jätkusuutlik energia on ainus loogiline valik.

- Tuulik
- Eriplaneeringu eelvalikuala
- Viljandi valla piir

Lubatud maksimaalne tuulikute arv eriplaneeringu potentsiaalselt sobilikel aladel

Ala nr	1	3	6	7A	7B	8	10	11A	11B	11C	12
Maksimaalne tuulikute arv	19	21	14	9	16	5	8	3	1	5	4

Talumistasu näidisarvutus

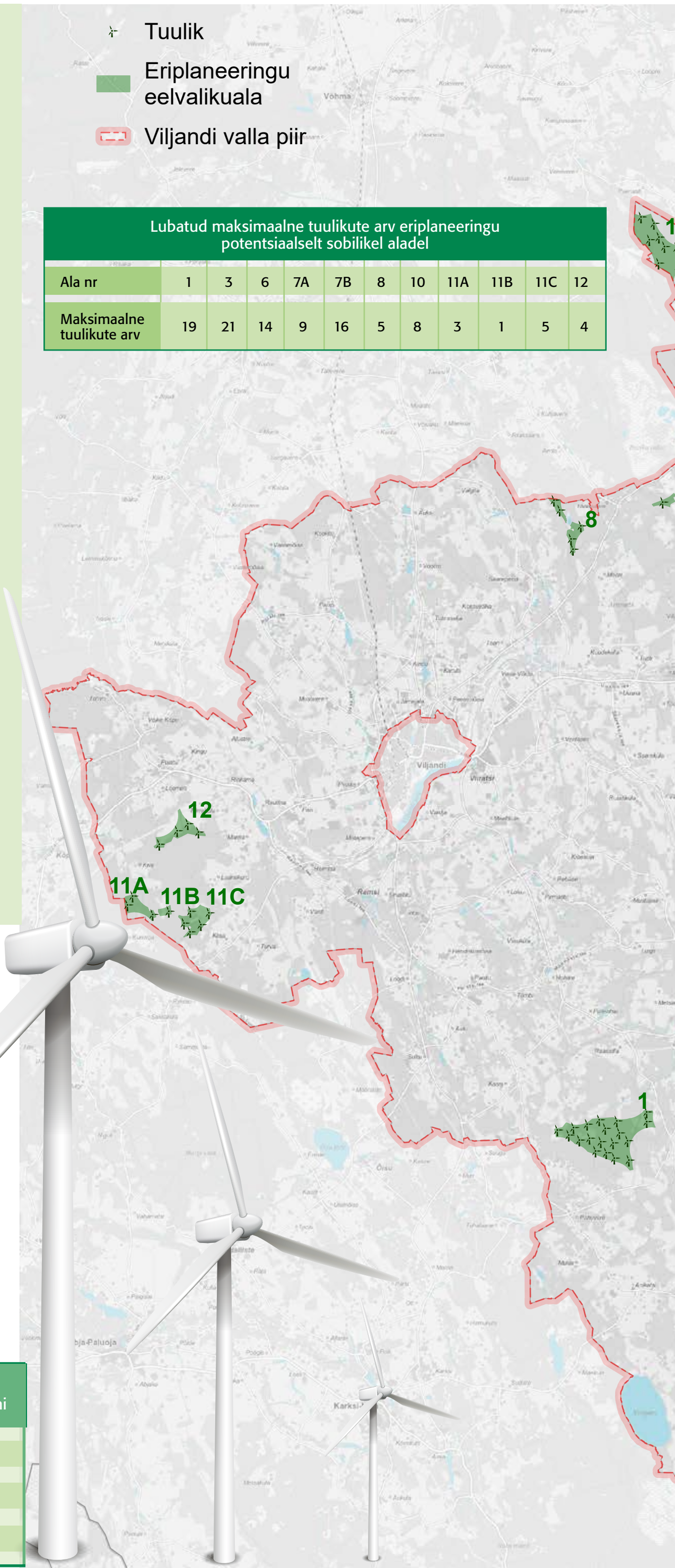
Tuulepargi talumistasu sõltub tuulepargi võimsusest, tuulikute kõrgusest (millest sõltub mõjuala ulatus kas 2 või 3 km), elektri hinnast, omavalitsuse määratud tasumäärast (0,7–1%) ning eluruumide arvust, mis mõjualasse jäävad. Tasu saavad maismaa tuulepargi mõjualas asuvate eluruumide omanikud, kui eluruumi omanik on füüsiline isik ning tegemist on omaniku rahvastikuregistri järgse elukohaga.

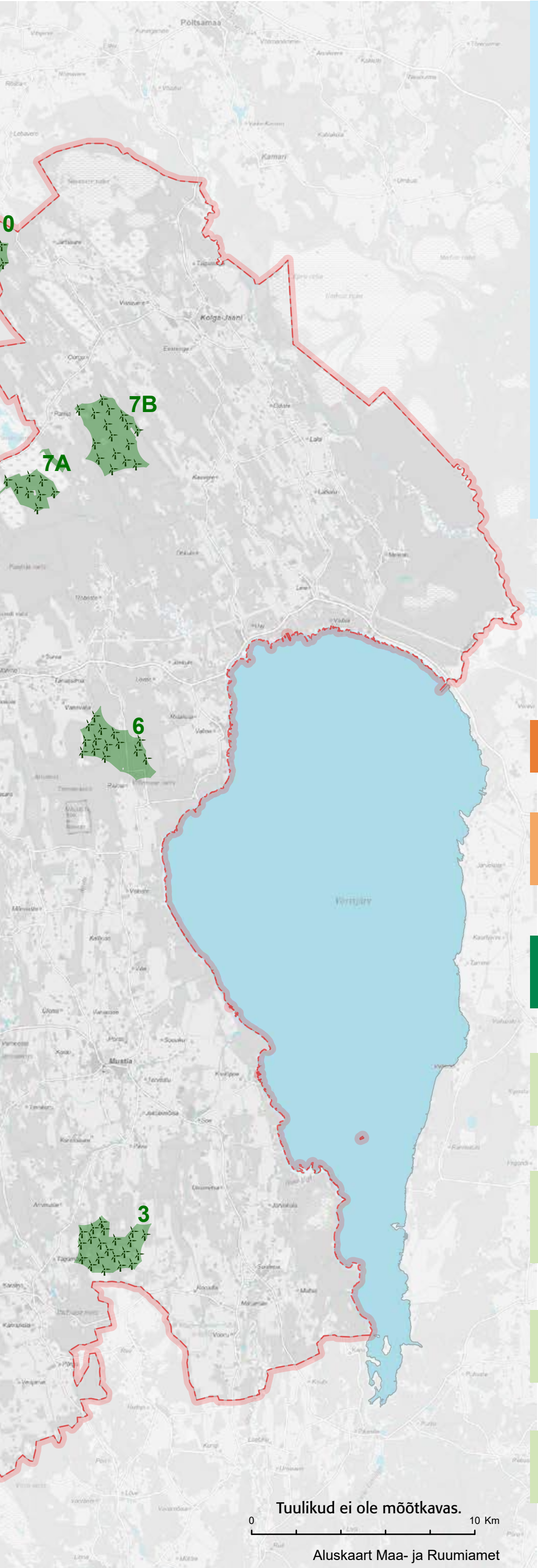
Järgnevalt on näidatud talumistasu näidisarvutus, mis on tehtud järgmistel eeldustel.

- Tuulepargi võimsus on 60 MW.
- Tuulepargis on tuulikud tipukõrgusega kuni 290 m ehk tuulepargi mõjuala on 3 km.
- Omavalitsuse määr on 0,7%.
- Tuulepark töötab 4 000 tundi aastas.
- Elektri hinnaks on valitud madala hinna (NordPooli keskmine hind aastatel 2015 – 2020), keskmise hinna (NordPooli keskmine hind aastatel 2015–2024) ning kõrge hinna stsenaarium (NordPooli keskmine hind aastatel 2021–2024).
- Näidatud on ühe eluruumi kohta aastas saadav tasu, kui tuulepargi mõjualas asub 50, 100 või 150 majapidamist.

Talumistasu eluruumi kohta (eurot aastas)

Mõjualas asuvad eluruumid	50 eluruumi	100 eluruumi	150 eluruumi
Madal elektri hind	674	337	225
Keskmine elektri hind	936	468	312
Kõrge elektri hind	1818	909	606

Tuuleparkide planeerimisel on kõigi arvamus oluline

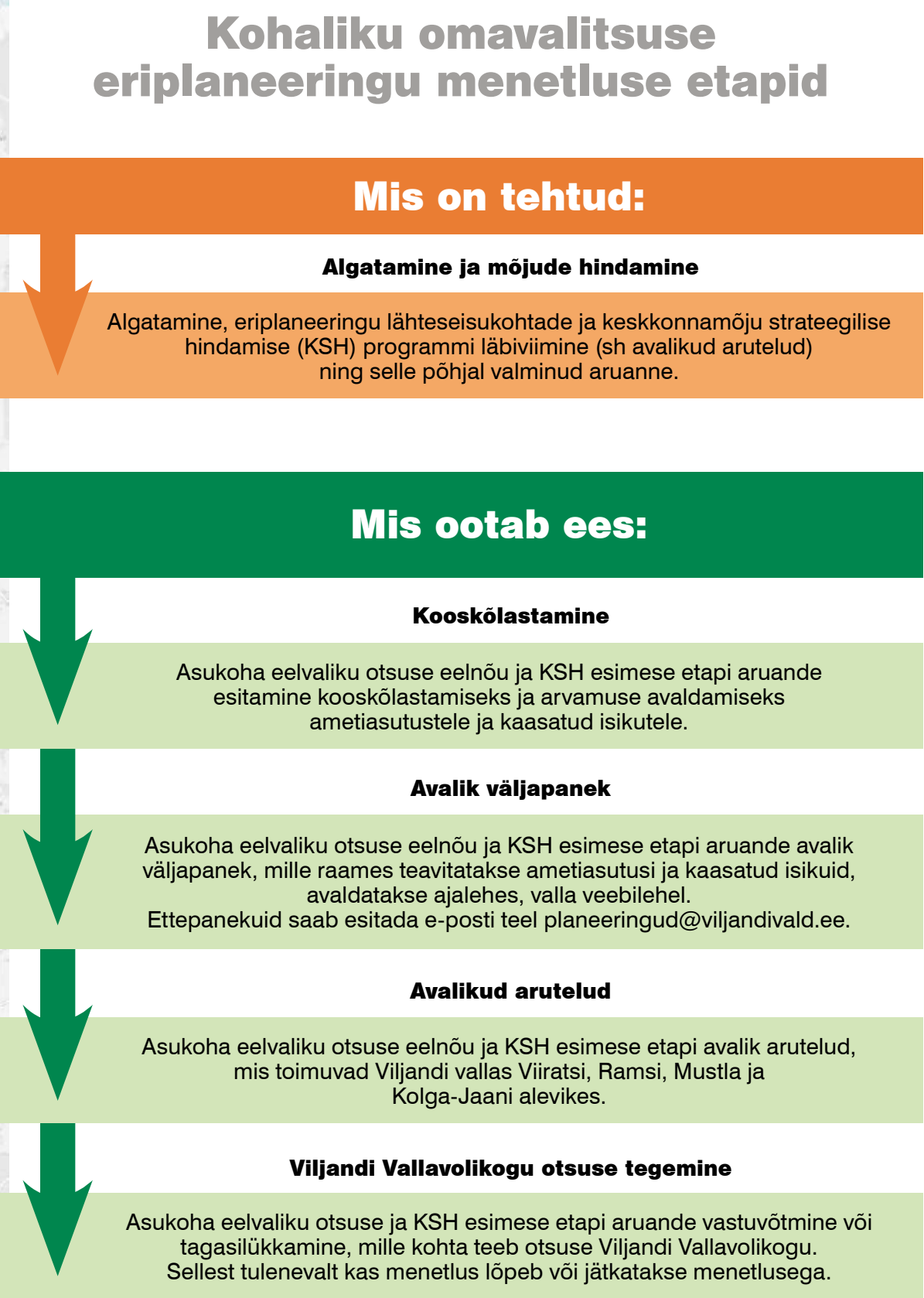
Alar Karu
Viljandi vallavanem

Vastavalt kehtivatele seadustele on vallavalitsusel kohustus algetada eriplaneering, kui selleks esitatakse nõuetekohane taotlus. See tähendab, et vallavalitsus ei saa keelduda eriplaneeringu algatamisest, kuid on kohustatud tagama, et protsess toimuks läbipaistvalt ja vastavalt seadustele.

Eriplaneeringu eesmärk on leida tuuleparkide rajamiseks sobivad alad. Selle protsessi käigus tehakse esmalt tuuleparkide asukohtade eelvalik, misjärel korraldatakse avalikud arutelud. Need arutelud annavad valla elanikele võimaluse oma arvamust avaldada ja esitada omapoolseid ettepanekuid. Avaliku arutelu etapp on äärmiselt oluline, sest see tagab, et planeering arvestab kohalike elanike huve ja muresid.

Oluline on märkida, et eriplaneeringu koostamise kulud katavad planeeringust huvitatud ettevõtted, kuid see ei tähenda, et neil oleks võimalus mõjutada planeeringu lõpptulemust. Eriplaneeringu kinnitamise õigus kuulub Viljandi valla volikogule, mis peaks tagama, et otsused tehakse avalikes huvides ja demokraatlikult.

Lõpliku otsuse eriplaneeringu kinnitamise kohta teevad volikogu liikmed pärast kõigi argumentide ja avalikkuse tagasiside kaalumist. Vallavalitsus loodab, et volikogu liikmed võtavad arvesse meie valla elanike soove.

KORDUMA KIPPUMISED

Mis asi on kohaliku omavalitsuse eriplaneering? Mille poolest erineb see detailplaneeringust ja üldplaneeringust?

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu eesmärk on oluliste ruumilise mõjuga ehitiste planeerimine, kui nende asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Eriplaneering ühendab üldplaneeringu ja detailplaneeringu ühes menetluses. Kui üldplaneering määratleb valla või linna ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused ning detailplaneering täpsustab ja täiendab üldplaneeringus seatud maakasutuse ja ehituse tingimusi, siis KOV eriplaneering ühendab need mõlemad eesmärgid olulise ruumilise mõjuga objektide puhul (mille asukohta pole kehtivas üldplaneeringus määratud). KOV eriplaneering koosneb seetõttu ka kahest osast: sobivaima asukoha valik ja valitud asukohta detailse lahenduse koostamine.

Kelle huvides selline planeering algatati, kes on huvigrupid selle taga?

Kõige suurem huvitud ja tuuleparkide rajamise vastu on Eesti riik. Nimelt on valitsus seadnud eesmärgiks, et aastal 2030 toodetakse 100% riiklikust elektrivajadusest taastuvatest allikatest. Nende seas on üks olulisemaid just tuuleenergia. Tuule-

pargid aitavad tagada Eestile parema energiapuudulikkuse. Tuul on taastuvenergia ja selle abil energia tootmine on keskkonda säästev.

Tuuleparke asuvad rajama huvitatud isikud ehk arendajad, kelleks hetkel on Utilitas Wind OÜ, Vestman Solar OÜ ja Vindr Baltic OÜ.

Kuidas saab eriplaneeringu kohta oma arvamust avaldada? Kui kaua saab seda teha?

Praegu on eriplaneering saadetud arvamuse avaldamiseks isikutele, kelle omandisse kuuluv kinnisasi asub tuulealadel või nendest 3 km raadiuses. Sellele järgneb avalik väljapanek, kus kõik soovijad võivad eriplaneeringu kohta arvamust avaldada. Sellest teavitatakse aegsasti, aga vähemalt 14 päeva ette. Arvamuse avaldamiseks on aega 30 päeva dokumentide saamisest arvates. Kui selle aja jooksul ei ole arvamust avaldatud, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi nende kohta arvamust avaldada.

Eriplaneeringu ettepanekuid saab esitada meilile planeeringud@viljandivald.ee

Miks tahetakse tuuleparki rajada just Viljandi valda?

Eesti energiamajanduse arengukava järgi peab 2030. aastaks olema Eestis kokku 2850 MW maismaatuult ning 2035. aastaks 3000 MW. Tuulikud peavad tööle hakkama 2029. aasta lõpuks, et täita Eesti 2030 eesmärgid. Täna on installeeritud võimsusi ca 700 MW. Seega, energiamajanduse arengukava kohaselt ja võttes arvesse, et üks maismaatuulik võiks olla u 7 MW, tähendaks see Eestile juba üle 300 tuuliku ning selle mahu saamiseks on vajalik Eestisse rajada u 250 kaasaegset tuulikut.

Viljandi vald on vaid üks paljudest sisemaal, kus toimub arengukava täitmise eesmärgil tuuleparkide kavandamine. Tuuleparkide kavandamisega tegelevad praegu teiste hulgas nt Põltsamaa, Põhja-Sakala, Põhja-Pärnumaa ja Türi vallad.

Kui suured on tuulikud, mida plaanitakse Viljandi valda rajada?

Nende tipukõrgus (elektrituuliku torni kõrgus koos laba pikkusega püstiasendis) on kuni 290 m.

Kui palju tuulikuid kavandatakse rajada Viljandi valda?

Täna teadmiste juures saab Viljandi vallas tuuleparke arendada maksimaalselt üheksal tuulealal ning tuulikute arvu teoreetiline maksimum on 106 tuulikut kogu Viljandi valla peale. Täpsemad asukohapõhised uurinud, mida eriplaneeringu materjalid tuulealade kaupa ette näevad, on veel kõik ees ning on väga tõenäoline, et maksimaalses mahus ei ole tuulikute rajamine võimalik.

Kui lähedale elamutele võib tuulikuid kavandada?

Tuulikuid võib kavandada üldreeglina kuni 1 km kaugusele elamutest. Kui elamumaale on tagatud kehtiv müra piirväärtus, on võimalik seda puhvrit vähendada, aga ainult siis, kui sellega on elamumaa omanik nõus.

Kui kaugele ulatub tuulikute müra?

Ühte kindlat vastust sellele ei saa anda, sest see sõltub konkreetsest asukohast (müra levikut takistavad nt hooned ja metsaalad). Seetõttu tehakse iga tuuleala kohta müra modelleerimine, kus näidatakse selgelt, kui kaugele tuuliku müra selles asukohas levib. Ka Viljandi valla tuulealade puhul on müra modelleerimised tehtud ning alade plaanisel on neid arvesse võetud. Tuulikud peavad olema kavandatud nii, et elamutes ning õuealadel on müranorm täidetud, st et müra ei ületa õigusaktides ettenähtud piirväärtusi.

Mis kasu ja kahju mina tuuleparkidest saan?

Kohalik tuuliku läheduses elav inimene saab iga-aastasest tuulikutasu. Samuti aitavad tuuleparkid pikemas perspektiivis muuta elektri hinna Eesti elanikele soodsamaks ning asendada üha kallinevat fossiilsetest kütustest elektri tootmist.

Tõsi, tuulikud tekitavad erineva sagedusega helisid, sh madalsageduslikud helid ja infraheli. Kavandamise etapis aga vaadatakse, et tuulikud vastaksid välisõhus kehtivale müranormile. Pikaajalisi uuringuid tuuleparkide läheduses elavate inimeste tervisemõjude kohta on tehtud Euroopas ja mujal maailmas. Kokkuvõttes viitavad seni tehtud uuringud sellele, et kuigi tuuleparkide läheduses elavad inimesed võivad kogeda ärritust ja stressi, puuduvad usaldusväärsed tõendid, mis kindlaksid otsest seost tuuleparkide pikaajalise kokkupuute ja tervisemõjude vahel.

Infraheliks nimetatakse helilaineid, mille sagedus on väiksem kui 16 herti ja mida inimene kõrvaga ei kuule. Teaduslikku tõestust ei ole leitud arvamusele, et tuulikute poolt tekitatud infrahelil võib olla mõju tervisele. Nii autoteed kui ka paljud looduslikud allikad tekitavad sarnase tugevusega infraheli, ometi pole ka nende mõjusid täheldatud.

Millal tuulikute püstipanevõrk alustatakse?

Praegu on eriplaneering alles asukoha eelvaliku etapis ning esitatud kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks. Ees ootavad materjalide täiendamine, avalik väljapanek (eelduslikult hiliskevadel 2025) ja avalikud arutelud. Pärast seda on võimalik asukoha eelvaliku otsus teha (kas eelvalik vastu võtta või mitte). Seejärel liigutakse vastavalt detailse lahenduse või projekteerimistingimuste menetlusse.

Seega, lähiajal tuulikuid püstitama ei hakata, nii planeerimisprotsess ise kui sellega seonduv kodanike ja huvigruppide kaasamine on alles teekonna alguses.

Kas tuulepargi rajamisega langeb elektrihind kohalike elanike jaoks?

Eesti elektriturul toimub kauplemine kas Nord Pool Spoti elektribörsi kaudu või tootja ja tarbija omavaheliste lepingute alusel. Ka tuulepark ei müü toodetud elektrit energiat vaid ümberkaudsetele elanikele, vaid üldreeglina elektribörsile. Seega ei saa tuulepargi toodetud odavamat elektrit osta mitte ainult Viljandi valla, vaid kõik Eesti ja Nord Pooli vastava piirkonna elanikud. Samas aitab tuuleparkide rajamine langetada elektrihinda kogu piirkonnas tervikuna. Kuna fossiilsetest kütustest elektri tootmine muutub üha kallimaks, on vaja leida keskkonnasäästlikumaid tootmisviise, mis oleks ka elektriturul odavama hinnaga. Seeläbi aitavad tuuleparkid pikemas perspektiivis muuta elektri hinna kõikidele Eesti elanikele soodsamaks.

Mis saab tuulikutest siis, kui need amortiseeruvad?

Üldiselt on amortiseerunud tuulikute käitlemiseks neli võimalust.

1. Lammutamine ja taaskasutamine: amortiseerunud tuulikud lammutatakse ja nende materjalid taaskasutatakse. Näiteks metallosad, nagu teras ja vask, saab ümber töödelda ja kasutada uute toodete valmistamiseks. Tuuliku osi on ka kasutatud nt laste mänguväljakute ehitamiseks jm projektideks. Euroopas ja maailmas on praegu mitmeid ettevõtteid, kes tegelevad aktiivselt uute taaskasutusviiside leiutamisega.

2. Moderniseerimine: Mõnel juhul võib tuulikuid moderniseerida, asendades vananenud komponendid uute ja efektiivsematega. See võib pikendada tuuliku eluiga ja parandada selle tootlikkust.

3. Jäätmekehtlus: Mõned tuuliku osad, nagu labad, on valmistatud komposiitmaterjalidest, mida on keeruline taaskasutada. Sellisel juhul tuleb need spetsiaalselt käidelda, et vähendada keskkonnamõju. Alates 2025. aastast on Euroopa Liidus tuulikulabade prügilatesse ladustamine keelatud.

4. Uuesti kasutamine: Mõned tuulikud võivad leida uue elu teistes projektides või piirkondades, kus tuuleenergia nõudlus on väiksem.

Lisainfot leiab
Keskkonnaportaali ja Tervise-
ameti kodulehtedelt rubriigist KKK:
keskkonnaportaal.ee/en/node/8038
terviseamet.ee/tuulepargid

Mulgi Elamuskeskus kutsub matkama kuulsate mulkide radadel

26. jaanuaril avasime koostöös Mulgi Kultuuri Instituudiga Mulgi Elamuskeskuse häärberimaja teisel korrusel Mulgi kirjanduse teabetoa.

Riiulitel on pea viissada erinevat teabekandjat. Enamus raamatuid on mulgi keelsed või Mulgimaaga seotud. Koguga on võimalik tutvuda ja kohapeal kasutada nii uurimistöödeks kui niisama huvi pärast täiesti tasuta. Hea oleks oma tulekust keskusele eelnevalt teada anda. Võtame vastu ka Mulgimaaga seotud raamatuid, kui neid on kellelgi ülearu ja meie kogus sellistest jällegi puudus. Meie olemasolevate teabekandjate nimekirjad paneme peagi nii Mulgi Instituudi, kui Mulgi Elamuskeskuse lehele. Lisaks metoodikatoa avamisele, andis Alli Laande põhjaliku ülevaate Mulgi sõnaraamatu kasutamisest ning meelolu lisasid päevale Meribel Mati esitatud südantsoojendavad mulgikeelsed laulud.

Matkast lähemalt

23. veebruaril tähistame koos Eesti Vabariigi 107. sünnipäeva ühe põneva ja hariva sündmusega. Matkahuvilistega saame kokku Mulgi Elamuskeskuse parklas kell 16. Koos suundume umbes 6 km pikkusele teekonnale. Külastame Ala koolimaja juures raamatukogus Hella Wuolijoki näitust ja raamatuko-

gu juhataja Erja Liivson räägib lühidalt sealsamas sündinud kirjaniku, ärinase ja ühiskonnategelase elust. Järgmine peatus on Ala kalmistul, kus kuuleb põnevaid lugusid Mats Erdellist. Mööda RMK Taagepera matkarada minnakse Wagenkülli lossini, kus huvilistel on võimalus sooduspiletiga (8 eurot) küllastada valgusaeda. Matk lõpeb Mulgi Elamuskeskuses. Matkalistel palume ennast varustada helkurite ja tasku- või pealampidega.

Kes ei soovi matkata

võib minna kella 18-ks elamuskeskusesse. Kõigile osalejatele pakutakse lõkkel valmistatud mulgi putru ja kuuma teed. Mulgi vanem Kalle Vister peab isamaalise kõne ning ekspohoones avame Friedrich Karl Akeli ja Eesti vapi näitused, endine MKI juhataja Kaja Allilender teeb ülevaate mulkide tähtsusest Eesti Vabariigi loomisel. Kõige lõpuks on simmann koos ansambel MULKU-uga. Sündmusega võib ühineda mistahes punktist ja mistahes kellaajal.

Osalustasu 15 eurot sisaldab kingitusena väikest Mulgimaa lippu. Osalustasu on 10 eurot, kui osaled mistahes suurusega Eesti ja/või Mulgimaa lipuga. Võimalus on kohapeal mõlemat osta. Osalustasu 5 eurot, kui osaled Eesti lipuga ja kannad rahvarõivaid kasvõi osaliselt (seelik, kuub, kaabu vms äratuntav

ja nähtav). Lastele kuni 7 aastat tasuta. Vanuses 8–16 aastat osalus 5 eurot.

Pudru koguse arvestamiseks on vajalik etteregistreerimine meiliaadressil: Jaanika@mulgielamuskeskus.ee või telefonil +372 508 6856. Matkalistel osaluse tasumine parklas ja erinevates matka punktides sularahaga. Hilisematel külalistel alates 17.30-st on võimalus tasuta elamuskeskuse häärberimaja kassas. Wagenkülli valgusaia külustus matkalistele Mulgi Elamuskeskuse käepaelaga on soodushinnaga 8 eurot (tasutakse lossi piletikassas).

Tule vastlapäevale!

9. märtsil kell 12 on plaanis täiesti traditsiooniline vastlapäeva tähistamine. Ega ilma liugu laskmata ju linale pikkust ei saa. Meil on väga suur mägi, millest on võimalik alla lasta kasvõi ilma lumeta. Ja hernesuppi, sea-jalgu ning vastlakukleid saab ka. Vastlakommetest kõneleb Marju Kõivupuu.

Olete oodatud kõikidel meie külustuspäevadel ning sündmustel. Vaadake meie kodulehte www.mulgielamuskeskus.ee ning jälgige sotsiaalmeediat, siis on kindel, et ükski meie põnev tegevus ei jää märkamata.

Ly Laanemets
Mulgi Elamuskeskuse
tegevjuht

Hetk Mulgi keele- ja kirjanduse metoodikakabineti ettevalmistamisest.

Metoodikakabineti avamist väisasid külalised Viljandi vallast.

Fotod: Siiri Viitkar

VALLUTA UUED KARJÄÄRITIPUD VILJANDI LIDLIS!

Ootame sind kandideerima poejuhataja asetäitja ja vahetusevanema positsioonidele.

Kas otsid töökohta, kus väärtustatakse sinu tervist, pakutakse arenguvõimalusi ja igapäevased väljakutsed panevad sinu silmad särama? Kui hindad meeldivat töökeskkonda ja tugevat meeskonda, on Lidl just sulle sobiv tööandja!

Miks liituda Lidl'i tiimiga?

1. Spordi- ja tervisetootetus – sinu heaolu on meie prioriteet!

Lidlis hoolime sinu tervisest. Pakume täiendavat tervisekindlustust, mis katab eriarsti visiidid, prillid, hambaravi ja isegi massaaži! Lisaks saad nautida sportimisvõimalusi ning sünnipäeva puhul saad lisaks tasustatud vaba päeva. Ja kui sa jääd haigeks, toetame sind juba teisest haiguspäevast alates.

2. Iga-aastane palgatõus – me hindame sinu panust!

Lidlis väärtustame kõiki töötajaid ning pakume konkurentsivõimelist töötasu. Meie töötajad saavad iga-aastast palgatõusu ja igakuiselt kuni 100 eurot bruto pühendumustasu. Samuti on kõikide töökohtade palgad avalikud, et sul oleks alati selge ülevaade.

3. Põhjalik väljaõpe ja kiire arenguvõimalus

Korraldame nii poejuhtkonnale, kui ka töötajatele põhjaliku väljaõppe juba avatud Lidl'i poodides Ükskõik, kas alustad tööelu Lidlis või oled juba kogenud töötaja, toetame sind arengus, et saaksid kiiresti kohaneda ja oma potentsiaali täielikult realiseerida.

Otsime Viljandi Lidlisse hetkel poejuhataja asetäitjaid ja vahetusevanemaid!

Vähestel on karjääri jooksul võimalus olla osa uue poe käivitamisest. See on ainulaadne võimalus, kus saad olla osa meeskonnast, mis panustab Lidl'i edusse Eestis. Kui oled valmis liituma tugevate ja ambitsioonikate inimestega, tule ja saa osaks Lidl'i tiimist! Hoia silma peal – peagi avanevad ka poejuhtajate positsioonid.

Kandideeri täna ja saa osaks meie ühtsest meeskonnast!

Poejuhataja
asetäitja palk
1725 €
bruto kuus

Vahetusevanema
palk
1430 €
bruto kuus

Kandideeri: karjaar.lidl.ee
Riia mnt 1, Viljandi

Kui vanemad lapse ARNO kaudu kooli registreerisid, polnud tunnid veel alanud

Evelyn Härm,
haridus- ja
kultuuri-
osakonna juht

On tavapärase öelda: „Kõik on uus septembrikuus”. Kuigi 1. september on veel kaugel, siis seame samme uue õppeaasta suunas ning seda koos uuen-
dustega.

Head esimesse klassi mineva lapse vanemad, erinevalt eelmisest õppeaastast ei võeta vanematelt taotlusi vastu koolides. Sellest aastast ootame lapse kooli astumise avaldusi e-keskkonnas ARNO, kuhu on võimalik siseneda nii ID-kaardi, mobiil-ID kui Smart-ID-ga.

Teie esitatud taotluse alusel määratakse kooliminejale elukohajärgne kool ning loomu-

likult teavitatakse sellest teid. Elukohajärgse kooli määramise kohustus tuleneb põhikooli- ja gümnaasiumi seadusest.

Viljandi valla elukohajärgsed koolid on Heimtali Põhikool, Holstre Kool, Kalmetu Kool, Kolga-Jaani Kool, Paistu Kool. Saarepeedi Kool, Tarvastu Gümnaasium ja Viiratsi Kool. Teie lapsele kooli määramisel arvestatakse õpilase elukoha lähedust koolile, sama pere teiste laste õppimist samas koolis, õpilase ja vanema elukohaandmete rahvastikuregistrisse kandmise aega (kui kooli on soovijaid rohkem, kui koolil on õppekohti, siis arvestatakse isikute elukohaandmete rahvastikuregistrisse kandmise aega, eelistades neid, kelle registrikanne on varasem).

Olulisemad sammud taotluse esitamisel:

➤ 1. klassi astumise taotluse esitamine e-keskkonnas ARNO 30. aprilliks.

15. maiks määratakse taotlu-

se alusel lapsele elukohajärgne kool ning e-kirja teel saadetakse vanemale vastavasisuline teavitus.

➤ Õppekoha vastuvõtmine või loobumine e-keskkonnas ARNO 31. maiks.

Õppekoha vastu võtmiseks esitab lapsevanem koolile e-keskkonnas ARNO „Põhikooli vastuvõtu taotluse”, mille juurde lisada koopia (foto) lapse sünnitunnistusest ning koolivälise nõustamiskomisjoni otsus (selle olemasolul).

➤ Õpilase arvamine kooli nimikirja kinnitatakse e-keskkonnas hiljemalt 10. juuniks.

Täpsemat infot avalduse esitamise kohta leiate Viljandi valla veebilehelt 1. klassi astumise avaldus – Viljandi vallavalitsus ning toetavat teavet jagavad meie lasteaia, koolid ja haridusspetsialist Lilian Vorobjov telefonil 5309 8481 või e-posti aadressil lilian.vorobjov@viljandivald.ee

VILJANDI VALLA KOOLIDES ON ALANUD ESIMESSE KLASSI ASTUJATE AVALDUSTE VASTUVÕTMINE

Taotlusi saab esitada e-keskkonnas ARNO 30. aprillini.

Lisainfo ja avalduse esitamine:
viljandivald.ee/esimesse-klassi-astumise-avaldus

Info: haridusspetsialist Lilian Vorobjov
e-post lilian.vorobjov@viljandivald.ee
tel 5309 8481

Tarvastu gümnaasiumis algas raamatuaasta festivaliga

Tarvastu Gümnaasium alustas raamatuaastat põneva raamatufestivaliga „Raamat avab uksi”, mille korraldas 11. klass koos eesti keele ja kirjanduse õpetajaga.

Festival sai alguse juba 29. jaanuaril, kui külla tuli Lauri Räpp, kes jagas noortega oma mõtteid elust, raamatutest ja luuletamisest. Kohtumine pakkus inspiratsiooni ja julgustust tegeleda sellega, mis päriselt meeldib. Kõlama jäi mõte, et kui öeldakse „ei”, pole see kunagi lõpp, vaid uus võimalus.

Järgmisel päeval, 30. jaanuaril, kui raamatuaasta ametlikult algas, pani 11. klass kokku mitmekesise festivaliprogrammi. Kokku loodi seitse erinevat tegevusala, millest kaks toimusid koolist väljaspool: üks Tarvastu

raamatukogus ja teine rahvamajas. Õpilastel oli vabadus valida endale meelepärased alad, kus sai tegeleda nii luuletamise, lugemise kui ka filmi vaatamisega. Kõige populaarsemad alad olid kokkusobitamismäng „Retk eesti kirjandusse” kooli raamatukogus ja „Kuldvillak”. Täiesti omanäolised festivalialad olid „Luulejõgi”, kus keskseks küla-
liseks oli luuletaja Kertu Kändler, samuti „Igäiks võib teha raamatu”, kus õpetaja Tiina Viir rääkis, kuidas sünnib raamat.

11. klass tänab südamest Tarvastu raamatukogu, kes aitas ühe festivaliala korraldamisel. Nii avasimegi raamatuaasta meeldejäädvalt ja inspireerivalt!

Helerin Ilves,
festivali korraldaja, 11. klass

Tarvastu raamatukogul on alati põnevat lugemisvara pakkuda.

Foto: Helle Soots

Sõber Karu Päikesekiires

Kuidas Sõber Karu lugu algas?

2004. aastal kogusid Taani ja Gröönimaa elanikud Taani kroonprintsipaari pulma auks 1,1 miljonit krooni. Aastal 2005 sai Save the Children Denmark Taani Kroonprintsipaari Ühis-
konnaalase Autasu suurusega 250 000 taani krooni ning organisatsioon alustas tööd programmiga „Kiusamisest vabaks!”. 2010. aastal võeti programm piloteerimiseks kasutusele Eesti lasteaedades „Kiusamisest vabaks! – Free of Bullying” nime all MTÜ Lastekaitse Liidu eestvedamisel. Kolm aastat hiljem võeti see programm piloteerimiseks kasutusele Eesti koolides ja aastal 2018 Eesti lastehoidudes ja sõimerühmades.

2023. aastal hakatakse „Kiusamisest vabaks!” raames korraldama koolitusi lapsevanematele ja külastunde õpilastele ning 2024. aasta sügisel alustasid Päikesekiire lasteaia meeskonnaliikmed looma oma lugu märkmikku „Sõber Karu külastab laste kodusid” – algab

Sõber Karu teekond Päikesekiire lasteaia meeskonnaliikmete kodudesse ja südamesse.

Mis on programmi eesmärk?

Päikesekiire lasteaia on Sõber Karu eesmärgiks saada sõbraks lasteaia meeskonnaga ja oma suhte kaudu luua ja hoida lasteaia meeskonda, kes kannab hoolt, et lasteaialaste vahel oleks üksteist arvestav ja kaasav suhe ja kiusamist ennetav käitumiskultuur. Kultuur, kus suhtutakse üksteisse sallivalt ning austavalt.

Kellele on programm suunatud?

Nii nagu „Kiusamisest vabaks!” programmi puhul on ka Sõber Karu külastuste eesmärgiks kanda edasi sõnumit, et lastega lasteaia suhtlevad inimesed on eeskujudeks ja inspireerijateks. Rühma meeskond innustab ka lapsevanemaid programmi tegevusi toetama ja ühiselt hoolitakse sellest, et lapsed oleksid aktiivsed märkajad ja julged sekkujad, kes otsivad ja leiavad lahendusi, et kõigil oleks üheskoos tore olla.

Miks Sõber Karu on lillat värvi?

Sümbolile värvitooni valides on arvestatud laste eelistusega leida oma fantaasiale väljundeid millekski ägedaks, erakordseks ja meeldejäädavaks, mida päris looduses ei esine. Violetse värvitooni valik seondub ka kiusamistemaatikaga ja põhineb ÜRO otsusele valida 4. mail tähistatava kiusamisvastase päeva värvideks lilla, roosa ja sinine.

Aga meil ju ei kiusata, miks me selle programmiga liituma peame?

Tõsi, programm „Kiusamisest vabaks!” õpetab lasteaia meeskonnale, lastele ja vanematele käitumismudeleid, mida saab kasutada kiusamisjuhtumite puhul (piiride seadmine, täiskasvanu informeerimine, passiivsete pealtvaatajate sekkumine, kõikide laste toetamine). Oluline on aga meeles pidada, et programm asetab põhirõhu ennetamisele.

Üks karu ju ei muuda maailma?

Sõber Karu üksi ei muuda tõesti,

aga muutus algab sealt, kus on olemas tahe – tahe luua ühisel ruum, kus lastel oleks turvaline ja hea kasvada, mängida, uurida, katsetada, unistada. Igähele meist on selles oma vastutus ja roll. „Kiusamisest vabaks!” vestluskaartide abil ja toel on võimalus arutleda ja läbi mängida olukordi, kuidas käituda ühes või teises olukorras. Programmile tuginedes õpetame lapsi märkama enda ja teiste meeleseisundeid ning neid nimetama ja kirjeldama. Juhtida saame vaid seda, millest oleme teadlikud.

Mida on teinud Sõber Karu Päikesekiire lasteaia meeskonnas?

Päikesekiire väike Sõber Karu on käinud meie meeskonnaliikmete kodudes. See on olnud põnev rännak ja oodatud väärtusminut meie iganädalastel infokoosolekutel. Sõber Karu rändab loosi teel meie kolme lasteaia vahel – nii on ta sattunud väga erinevatesse kohtadesse ja olukordadesse. Ja muidugi on

Sõber karu võtab osa Päikesekiire visioonipäevast. Foto erakogust

väga põnev lugeda märkmikust sissekandeid, vaadata pilte ja joonistusi kui märkmik enda kätte sattub. Ise eeskujuks olles, uskudes ja lootes, saame muuta maailma turvalisemaks ja mõnusamaks paigaks.

Küsisid ja vastasid
Astra Jamnes ja Viive Mägi

Võimalus on taotleda toetust paljude inimeste elukvaliteeti parandavale kahele projektile

Fredy Lumi
täisealiste
heaolu
peaspetsialist

Viljandi vallavalitsus kutsub üles taotlema toetust projektidele „Kodud tuleohutuks 2025” ja puudega isikute eluruumi kohandamise toetus.

Peame äärmiselt oluliseks, et võimalikult paljud abivajajad, sealhulgas lastega pered, saaksid vajaliku toe oma kodude ohutumaks muutmisel. Sel aastal on avatud kaks toetuste meetet: „Kodud tuleohutuks 2025” ja puudega isikute eluruumi kohandamise toetus.

„Kodud tuleohutuks 2025” taotlusvoor avatud!

Päästemeeti ja Viljandi vallavalitsuse koostöös ellu viidav ning jätkuv projekt „Kodud tuleohutuks” on loodud selleks, et

aidata toimetulekuraskustes peredel, erivajadustega inimestel ja eakatel muuta oma eluruumid tuleohutumaks ning vähendada tuleõnnetuste riski. Toetus katab mitmeid olulisi tuleohutust parandavaid tegevusi, sealhulgas küttesüsteemide renoveerimist, elektrisüsteemide parandamist ja tuleohutusseadmete paigaldamist.

Koostöös päästemeeti, potseppade ja vajadusel elektrikutega leiame taotlejatele parimad lahendused ja hinnapakumised. Taotlusvoor on avatud kuni 21. veebruarini 2025 ning vormid ja täiendav info on kättesaadav veebilehel kodutuleohutuks.ee.

Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine

Lisaks tuleohutusele jätkab Viljandi vald puudega inimeste eluruumide kohandamist

toetuse pakkumist, et tagada puuetega inimeste iseseisev ja turvaline toimetulek koduses keskkonnas. Toetust saab kasutada eluruumi sisenemise ja liikumise lihtsustamiseks ning muude vajalike kohanduste tegemiseks. Levinum on olnud liikumispuudega eakate vannitoa kohandamine ligipääsetavaks pesuruumiks.

Taotlusvoor on avatud kuni 30. aprillini 2025 ning toetuse määr sõltub sotsiaalkomisjoni otsusest, kusjuures omaosalus võib ulatuda kuni 50%-ni, kuid enamasti jääb see 25% piirsesse.

Kuidas taotleda?

Mõlema toetuse puhul tuleb esitada vormikohane taotlus ning lisadokumendid, sealhulgas hinnapakumused ja nõusolekud. Sotsiaalkomisjon vaatab kõik taotlused põhjalikult läbi ja hindab iga juhtumit eraldi, et tagada õiglane ja võimalikult paljusid abistav rahastamine.

Viljandi vallavalitsus kutsub kõiki, kes vajavad oma kodu tuleohutuse parandamist või eluruumi kohandamist, kindlasti taotlust esitama. Kogu protsessis orienteerumiseks ja küsimuste korral aitab meelsasti Fredy Lumi, täisealiste heaolu peaspetsialist.

Kontaktinfo:
Fredy Lumi,
täisealiste heaolu peaspetsialist
Telefon: 5787 4657
E-post:
fredy.lumi@viljandivald.ee

Sõeluuringutel käimine on oluline!

Uudne lahendus on hästi vastu võetud: emakakaelavähi sõeluuringu kodutesti kasuks otsustas iga viies uuringul osaleja.

Tervisekassa esialgsetel andmetel osales 2024. aastal emakakaelavähi sõeluuringul ligi 50 000 naist, kusjuures iga viies neist otsustas uuringust osa võtta kodutestiga. Viljandimaa elanikest kasutas kodutestimise võimalust 23,4% sõeluuringul osalenutest.

Selleks, et sõeluuringus osalemist muuta naistele veelgi mugavamaks ja kättesaadavamaks, on juba mitu aastat pakutud testi koju tellimise võimalust nendele naistele, kes polnud aasta esimeses pooles osalenud. 2024 oli aga esimene aasta, mil kodutestimise võimalus oli saadaval kogu aasta vältel.

Ka tänava saavad sihtrühma kuuluvad naised endale kodutesti tellida ning teha seda

uult veebilehelt: <http://hvp.kliinikum.ee/>. Aasta jooksul tekib ka võimalus sõeluuringu kodutesti apteekidest küsida.

Kes on 2025. aastal sõeluuringule kutsutud?

Eestis kutsutakse emakakaelavähi sõeluuringule naisi vanuses 30–65 iga viie aasta tagant ehk aastatel, kui nad tähistavad juubelit, st 5 või 0-ga lõppevat sünnipäeva. 2025. aastal on tasuta emakakaelavähi sõeluuringule oodatud ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised sünniaastatega 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990 ja 1995.

Sõeluuringul saab osaleda terve aasta vältel ega pea selleks jääma personaalset kutset e-posti või kirja teel ootama.

Tervisekassa

Loodi infoteenus peredele püsiva tervisemurega laste toetamiseks

Riigiportaalis eesti.ee on nüüd saadaval „Terviseprobleemiga lapse toetamise” infoteenus, mis pakub tuge lapsevanematele ning on kasulik tööriist ka tervishoiutöötajatele, tugispetsialistidele ja ametnikele, kes last ja tema pere abistavad.

Infoteenus sisaldab:
✓ Samm-sammulist juhendit alates haiguse avastamisest kuni lapse täiskasvanuks saamiseni.
✓ Selgeid suuniseid abi saamiseks kohalikust omavalitsusest, riigilt ja haridussüsteemist.
✓ Otseviiteid, et liikuda

mugavalt abi korraldavate asutuste juurde.

„Meie eesmärk on, et igal lapsevanemal oleks mõistmine, mil moel ja kust vajalikku tuge saada, ning et teenusest teenuseni liikumine oleks lihtne ja kiire,” sõnas sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo.

Infoteenus on esimene samm tervikliku sündmus-teenuse loomisel toetamaks erivajadusega last ja tema perekonda.

Tutvu infoteenusega siin: <https://www.eesti.ee/.../terviseisundi-tottu-puesivat...>

Teenuse on loodud koostöös Sotsiaalkindlustusameti, Sotsiaalministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Tervisekassa, Haridus- ja Noorteameti ning Riigi Infosüsteemi Ametiga.

Sotsiaalministeerium

PÄEVAKESKUSTES TOIMUB

VIIRATSI PÄEVAKESKUSES

Veebruaris

- 17.2 kell 10 Tervisepäev. Väljasõit Spaa-sse. Registreeru!
- 20.2 kell 13 Tervisliku elustiili kursus.
- 25.2 kell 10 Tähistame vabariigi aastapäeva koos Viiratsi raamatukoguga. Tutvustame 2025. aasta linde, looma, kala, liblikat jt. Önnitleme veebruarikuu sünnipäevalapsi.
- 27.2 kell 13 Tervisliku elustiili kursus.

Märtsis

- 4.3 kell 11 Vastlapäeva jalutuskäik Viiratsi kell 12 Kohvikutund päevakeskuses.
- 6.3 kell 13 Tervisliku elustiili kursus.
- 11.3 kell 10.30 Kohtumine – külla tuleb valla psühholoog Riina Pürg.
- 13.3 kell 13 Tervisliku elustiili kursus.
- 17.3 kell 10 Tervisepäev, Väljasõit Spaa-sse. Registreeru!

TARVASTU PÄEVAKESKUSES

Veebruaris

- 20.2 kell 11 Teemapidu – sini-must-valge. Laulame isamaalisi laule Maire eestvedamisel.
- 27.2 kell 11 Valmistame võileivatordi Tiina juhendamisel. Önnitleme veebruarikuu sünnipäevalapsi.

Päevakeskuses on avatud Viive Taluri puumaalide näitus.

Märtsis

- 4.3 kell 10 silmade kontroll ja prillide müük. Aja broneerimine eelregistreerimisel, tel 5323 2454.
- 6.3 kell 11 Mulgi naised – Vabadussõja sangarid. Külla tuleb ajaloolane ja muinsuskaitseja Jaak Pihlak.
- 13.3 kell 11 Kohtumine Kalle Gastoniga.
- 20.3 kell 11 Eakohane võimlemine Urve juhendamisel.
- 27.3 kell 11 Vestlusring – Igähe teatrielamus. Jooke kohvi või teed enda lemmik tassist/kruusist.

Eesti esivõistluste medalist jagas lastele suusatarkusi!

15.–16. jaanuaril jagas Holstre-Polli spordikeskuses mitte just kõige talvisema ilmaga suusatarkusi Viiratsi lasteaia kasvandikele Eesti meistrivõistlustel murdmaasuusatamises sprindidistantsil pronksmedali kaela saanud Greete-Liisa Toom.

Kahel päeval toimunud suusatundides lapsi väike vihm ei heidutanud ja positiivsust oli noortel suusasõpradel küllaga. Usume, et tunnid suuskadel süstisid lastesse suusapisiku.

Foto: Mati Adamson

Suur tänu Viiratsi lasteaiale ja Holstre-Polli spordikeskusele, kelle abiga suusatunnid teoks said!

Discgolfi seeriavõistlused on alanud

Sel aastal toimub Viljandi vallas kaks seeriavõistlust discgolfis.

10. juubeliaastat alustab Mustla rajal Mustla DiscGolf 2025. Mängud toimuvad iga kuu viimasel laupäeval. Esimene mäng leidis aset 25. jaanuaril.

Teine sari tegi pärast esimest aastat läbi väikese uuendusküüri ja Kalmetu discgolfist kasvavas välja Kalmetu, Vana-Võidu ja Holstre-Polli radadel toimuv

sari. Mängud toimuvad pühapäeviti iga kuu kolmandal nädalavahetusel. Esimene mäng toimus 19. jaanuaril Vana-Võidus.

Soovime mängijatele mõnusat, tervislikku tegevust värskes õhus ja ikka parimaid tulemusi kõikidel mängudel! Jõudu ja jaksu sarjade eestvedajatele Erki Marksoole ning Leo ja Märt Mällile! Ägedat ning edukat discgolfiaastat kõigile!

Käes on ehk juubeliaasta!

MUSTLA DISCGOLF 2025

Oled noor või vana, harrastaja või täitsa proff. Mustla discgolfivõistlus ootab teid kõiki!

IGA KUU VIIMASEL LAUPÄEVAL

25.01.25 22.02.25 29.03.25
28.06.25 31.05.25 26.04.25
26.07.25 30.08.25 27.09.25
27.12.25 29.11.25 25.10.25

Loobid ketast valget või musta, kuu viimasel laupäeval kohtume Mustlas!

VILJANDI VALD Erki Marksoo, tel 5555 2333 HOLSTRE-POLLI SPORDIKESKUS

Marten Rüütel pälvis jäärajasõidus hõbeda

11. jaanuaril toimus Mootorispordi Muuseumis Eesti Motoföderatsiooni 2024. hooaja pidulik lõpetamine.

Marten Rüütel sai Jääraja Eesti Karikavõistluste sarjas Hobi/Beginnerite klassinaela klassis hõbemedali.

Palju õnne Martenile uhke tulemuse puhul ning jõudu ja visadust sel keerulisel alal uute tiitlite poole pürgimisel!

Marten Rüütel võistlemas.

Foto: erakogust

Spordikülje koostas
Mati Adamson,
Holstre-Polli Spordikeskuse
spordijuht

Eesti meister Teesi Tuul kuldmedaliga.

Foto: Teevi Tuul

Teesi Tuul krooniti Otepääl Eesti meistriks

12. jaanuaril toimusid Otepääl Eesti meistrivõistlused murdmaasuusatamises eraldistardist klassikatehnikas. Ilm võistlejaid ei hellitanud ja distants tuli läbida lumesajus. Eesti meistriks krooniti meie valla neiu Teesi Tuul ajaga 36:51.6.

Teise koha saavutas Tatjana Mannima ajaga 38:02.6 ja

pronksmedali sai kaela Gerda Kivil ajaga 38:02.8. Greete-Liisa Toom pidi leppima 12. kohaga.

Päev varem saavutas naiste vabatehnika sprindis Teesi Tuul hõbemedali, kaotades Mariel Merlii Pullesele. Greete-Liisa Toom jäi üldarvestuses küll neljandaks lätlanne Kitija Auzina järel, aga Eesti meistrivõistluste

arvestuses sai kaela pronksmedali. Önnitlused mõlemale suusaneiuale ja treeneritele!

Jätkuvalt head vormi tuleb hoida, sest veebruari alguses võistles Teesi murdmaasuusatamise MK etapil Itaalias Cognes ning varsti ootavad teda tähtsad stardid põhja suusalaade MMil Trondheimis.

Teele Toomsalu võitis Eesti talvistel discgolfimeistrivõistlustel pronksmedali!

24.–26. jaanuaril toimusid Sportland Elva discgolfipargis Eesti talvised meistrivõistlused discgolfis.

Teele Toomsalu (paremal) autasustamisel.

Foto: Lilian Vorobjov

Meie vallast oli võistlusrajal mitmeid mängijaid, kes kõik püüdisid parimat kohta. Kahe päeva järel oli meie valla naine Teele Toomsalu kolmandal kohal ja ees seisis veel viimane otsustav päev.

Olen mitmele sportlasele varemgi lubanud, et tassin tema kotti ja nüüd see koos Lilianiga siis teoks sai. Olime Teelele viimasel võistluspäeval rajal igati toeks ja pingeline päev porisel rajal tõi kokkuvõttes rõõmu. Teele Toomsalu saavutas naiste Pro arvestuses väga tubli kolmanda koha ja sai Keiti Tätte ning Marie Kielase järel kaela pronksmedali.

Teele ise jäi võistlusega igati rahule ja hindas ka caddiede (discgolfari saatjad) tööd hea sõnaga. Meie valla sportlastest saavutas naiste Pro arvestuses Mariina Tellisaar 9. koha ja meeste 50+ arvestuses Jaanus Sülla 16. koha.

Suur tänu osalejatele, kiidusõnad väga hea töö teinud korraldajatele ja palju õnne medalinaisele! Au oli osa saada pronksmedalist!

TOIMETUS KÜSIB

Mis on armastus?

Mis on armastus? Sellele küsimusele võib olla palju vastuseid – igaüks tunnetab ja mõistab armastust omamoodi. Küsisime tänaval kohatud inimestelt, mida armastus nende jaoks tähendab.

Ahti Viisukülast: "Kas armastus on üldse olemas? Minu arvates on see rohkem usaldus üksteise vastu. Võib ju öelda, et armastad, aga tegelikult põhineb kooselu usaldusel. Armastus on roosat värvi, sest kooselu nähakse tihti läbi roosade prillide."

Brita Suure-Jaanist, Viiratsi kooli õpilane: "Armastus tähendab, et kahel inimesel on omavahelised tunded, kuid see võib olla ka sõprade vaheline. Mul on hea sõber, kellele teen sõbrapäevaks kaardi ja kingin šokolaadi. Armastus on punast värvi."

Jutta Mõnnaste külast: "Minu jaoks on armastus kodusoojus, perekond ja lapselapsed. See on tunne, mis seob lähedasi inimesi. Armastuse värv on kindlasti punane."

Heigo Viiratsist: "Armastus? See on nii keeruline küsimus, et ma ei oskagi sellele vastata. Võib olla on see midagi, mis on rohkem nagu mehe ja naise vaheline asi."

Kadi, Viljandist (töötab Viljandi vallas): "Armastus tähendab minu jaoks paljusid asju. Ikka ju armastad oma perekonda ja lähedasi, lemmikloomi, oma elu ja ise ennast. Armastus on punast värvi." Igaühel on armastusest oma arusaam, kuid üks on kindel – see on meie elus oluline ja tähendusrikas tunne.

Küsis Liia Sirel
Fotod: Rain Pors

HOROSKOOP

15. veebruar – 15. märts

Veevalaja 21. jaanuar - 18. veebruar
Kõikse kenam on ikka mõelda kenale olnule koleda tulnu ees – see kuu tasub kõike kena koguda.

Kalad 19. veebruar - 20. märts
On saabunud aeg leppimiseks – lepi sellega, et talv hakkab lõppema ja sinu rõster ei tarbi enam venkude voolu.

Jäär 21. märts - 20. aprill
Kui palju on vaja süüa? Vastuse saad lähima toitumisspetsialisti või ema käest, kuid jäta ruumi ka himudele.

Sõnn 21. aprill - 20. mai
Paras aeg parajate asjade kandmiseks – kui hularõngas on paras, tasub ikkagi suurem osta.

Kaksikud 21. mai - 21. juuni
Mõni saab abi AA-st, mõni korrutustabelist ja mõni lihtalt laseb minna – see kuu võid kombineerida ja tunnetada sobivust.

Vähk 22. juuni - 22. juuli
Unusta tagurpidi käik, sul on päris mitu käiku edasi aga tea, et sa oled manuaal.

Lõvi 23. juuli - 22. august
Kõik ei pruugi nii ilus olla kui tundub, aga sina käitu ikka tunde järgi.

Neitsi 23. august - 22. september
Pead saab liiva alla peita üksnes soodsa pinna puhul, paepinnasel elavad inimesed on seega julgemad tunnistama – tead siis, keda usaldada.

Kaalud 23. september - 23. oktoober
Sõbrapäev on küll möödas, kuid seda enam tasub sõbrale üks ootamatu vimka organiseerida – proovi teha nii, et sellest räägitakse ka põlvede tagant.

Skorpion 24. oktoober - 22. november
Hoia eemale kõigest koledast. Näiteks, kui sul on kole auto, siis pargi teise tänavasse ja tasu automaks teadmises, et riik ikkagi hindab sinu masinat ja peab meeles.

Ambur 23. november - 21. detsember
Kui on valida puhas või must, siis vali ikka must – puhas pole mingi värv.

Kaljukits 22. detsember - 20. jaanuar
Kätte on jõudnud tervenemise kuu – analüüsi tervist ja hakka tervenema.

TEATED

• Eterniit, plekkprofiil, bituumensindel katusetööd. Puitfassaadi ehitus ja värvimine. Kortermaja trepikodade renoveerimine. 53529476 mehitus@gmail.com.

• Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid. Helista: 50 80065, kirjuta: info@metsamaaost.eu või vaata: metsamaaost.eu

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322

• Ostan nõukogude aegsete sõiduautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda seismajäänud VAZ sõidukit Tel 5565 1952

• Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@hotmail.ee

Sündmusi Viljandi vallas

15.02 kl 10 Viljandimaa sulgpalli meistrivõistlused üksikmängudes Heimtali Põhikooli spordihoones.

16.02 kl 11 Kalmetu/Vana-Võidu/Holstre-Polli discgolfisari Kalmetu DGPark 3x9 Kalmetu discgolfipargis.

16.02 kl 15 Optibet Rahvaliiga Terminal Lõuna regiooni mäng Luunja Vald - Nool Projekt/Viljandi vald, Lähte Spordihoones.

17.02 kl 14 sõbrapäev ja Eesti Raamat 500 Valma külamajas.

18.02 kl 9 Viljandi maakonna lasterühmade tantsupäev Mustla rahvamajas.

19.02 kl 19 Viljandi valla mälumäng Ramsi Vaba Aja Keskses. Registreeri oma võistkond tiina.torim@viljandivald.ee või tel 53567167.

21.02 kl 10 Viljandimaa noorte tõstmise MV Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli jõusaalis.

21.02 kl 18.30 Viljandi valla külade mängude suusatamine Saarepeedi valgustatud suusaradadel. Stardinumbreid väljastatakse alates 17.30st.

22.02 kl 11 Mustla Discgolf 2025 Mustla discgolfipargis.

23.02 Sakala lauatenise 41. karikasarja 5. etapp/EHL Profilies auhinnavõistlused Viljandi Spordihoones.

24.02 kl 11 VAK Staieri 33. talvejooks, start Päre spordihoone ees. Täpsem info: <https://www.viljandivald.ee/web/seeriajooks>.

24.02 Matakapäev või suusapäev Kärsnas.

01.-02.03 Eestimaa 15. talimängud Tartus, Tartu vallas ja Otepääl. Täpsem info <https://joud.ee/et/voistlused/15.-eestimaa-talimangud/79>

02.03 kl 11 Päre segavolle turniir Päre spordihoones.

09.03 Noorelt Autokoolis 3. etapp Raasillas

09.03 kl 13 Optibet Rahvaliiga Terminal Lõuna regiooni mäng BC Karl Infra - Nool Projekt/Viljandi vald Lähte Spordihoones.

7.03 kl 20 Naistepäevapidu Saarepeedi rahvamajas, muusikat teevad Mart Sander ja Triin Lellep.

15.03 Viljandi valla külade mängude saskuturniir Holstre-Polli Spordikeskuses.

16.03 kl 16 teatriõhtu "Kuidas me röövisime Triinu baari". Sulbi külateatri komöödia Mustla rahvamajas.

Tohvi sauna lahtioleku ajad

Kasutamine laupäeviti:

Naised 12.00 - 13.30
Mehed 14.00 - 15.00

Need kolm tunnisaua on reserveeritud meie küla kindlatele peredele.

Tunnisaunad:

15.30 - 16.30
16.30 - 17.30
18.00 - 19.00

Alates 19.00 on tunnisauade reserveeringud vabad.

Tasu:

Täiskasvanud: 3.- eurot
pensionärid: 2.- eurot
Lapsed kuni 12 aastat - tasuta
12-18 aastat 1.- eurot
Tunnisaun 5.- eurot
Nädala sees dušš 1.- euro

Tunnisauna saab registreerida ja ka infot telefonidel: 53924734 ja 53926773.
MTÜ Tohviküla

KUU FOTO

Kahekõne kuningaga. See vastasseis leidis aset vallamajas toimunud Raamatu Aasta avasündmusel, kus lisaks raamatunäitusele esitlesid Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilased ajaloolisi malendeid. Tegemist on Šotimaalt, Lewise saarelt leitud 12. sajandist pärit morsa võhast valmistatud malendite koopiatega. Valminud nupud on vormilt originaalnuppude suuredatud koopiad ning materjali imitatsioon on iga üliõpilase enda valitud. Kujud on valmistatud penoplastist. Tööd on valminud etenduskunsti õppekava dekoraator-butafoori eriala üliõpilaste butafooria praktikumis.

Foto: Raivo Lott

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

04. märts alates 10.00

**TARVASTU
PÄEVAKESKUSES**

Etteregistreerimine (kell 9-15)
telefonil **5323 2454**

*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

KIRIKUTES

EELK KOLGA-JAANI JOHANNENE KOGUDUSES

16. veebruar, 3. pühapäev enne paastu "Teenimatu arm".

23.veebruar, 2. pühapäev enne paastu "Jumala sõna külv".

24. veebruar, Iseseisvuspäeva tänapalvus kirikus kell 12.00, lilled asetamine KJ VS ausambale kell 12.30.

2. märts, pühapäev enne paastu "Jumala armastuse ohvritee".

9. märts, 1. pühapäev paastus. Jumalateenistused talvekirkus-pastoraadis igal pühapäeval kell 14.

EELK PAISTU MAARJA KOGUDUSES

23. veebruar, pühapäev, kell 14 2. pühapäev enne paastuaega. Sexagesima Missa juhtimõte: Jumala sõna külv.

NB! Pärast jumalateenistust toimub Paistu pastoraadis koguduse täiskogu koosolek ning selle raames koguduse nõukogu valimised.

24. veebruar, esmaspäev, kell 10 Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine Paistu mälestussamba juures.

5. märts, kolmapäev, kell 18 Tuhkapäeva e Palvapäeva õhtupalvus armulauaga PAASTUAJA

ALGUS. Juhtimõte: Patukahetsus ja paast.

9. märts, pühapäev, kell 14, Paastuaja 1. pühapäev, Invocavit Missa juhtimõte: Jeesus - kiusatuste võitja.

23. märts, pühapäev, kell 14, Paastuaja 3. pühapäev Oculi Missa. Juhtimõte: Jeesus - kurjuse võimu võitja

Jumalateenistused toimuvad kolmekuningapäevast kuni ülestõusmispühadeni pastoraadis.

EELK KÕPU PEETRI KOGUDUSES

Tulge ja vaadake Jumala tegusid, kes on kardetav oma tegemistes inimeste juures. Ps 66:5

K, 19. veebruar kell 12 Küla-tund Puiatu raamatukogus

P, 23. veebruar kell 11 armulauaga jumalateenistus. Koguduse täiskogu koosolek ja uute juhtorganite valimised

E, 24. veebruar kell 11 Vabariigi aastapäeva palvus ja mälestushetk

N, 27. veebruar kell 11 Kirikutund Lohavere Ravi- ja Hooldekeskuses

K, 4. märts kell 11 Tuhkapäeva palvus – paastuaja algus

P, 9. märts kell 11 armulauaga jumalateenistus

Pottsepatööd Loodusehitus Üldehitus

+372 5675 1468

www.stoneandcrystal.ee

Mälestame

MILVI SIMS

18.10.1933 – 02.01.2025

Mustla alevik

LEA ARAND

31.08.1952 – 03.01.2025

Saarepeedi küla

JÜRI SOOTS

03.05.1960 – 06.01.2025

Vooru küla

VILMA-MELAINE

PÕLDUR

24.10.1926 – 09.01.2025

Viiratsi alevik

MAIMU SALOMETS

08.02.1944 – 10.01.2025

Valma küla

MARJU LILLEMÄGI

06.06.1951 – 12.01.2025

Mustla alevik

VALDEK LUTS

01.01.1936 – 17.01.2025

Parika küla

JUTA PIILT

19.09.1951 – 17.01.2025

Mustla alevik

MAIE NÖGESMAA

17.06.1937 – 19.01.2025

Sinialliku küla

JAANUS KIVI

23.08.1969 – 21.01.2025

Lalsi küla

SAIMA RANG

14.04.1934 – 21.01.2025

Ramsi alevik

EDA ROOPA

16.12.1953 – 21.01.2025

Lalsi küla

KALDI KOSE

29.12.1958 – 22.01.2025

Vanamõisa küla

AUGUSTE MUMM

05.07.1932 – 22.01.2025

Kannuküla

JÜRI HUNT

12.07.1944 – 23.01.2025

Viljandi vald

HILLE-MAIE VARES

29.03.1935 – 26.01.2025

Vana-Võidu küla

AIME-TEA SOOMETS

17.05.1936 – 26.01.2025

Viiratsi alevik

TIJU TOOMING

16.02.1938 – 27.01.2025

Ramsi alevik

VALLI BAKOFF

11.09.1953 – 28.01.2025

Mustla alevik

REIN PITKÄÄRT

22.03.1944 – 30.01.2025

Sinialliku küla

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

ANTONINA KULL	96. 06.02.1929	Vissuvere küla
ZINAIDA PÄRTMA	94. 23.02.1931	Paistu küla
LIISA-MARIE LAANEJÄRV	93. 07.02.1932	Jämejala küla
URVE-LENDE KANGRO	09.02.1932	Puiatu küla
DMITRI NIKOLAJEV	12.02.1932	Viiratsi alevik
LAINE PÖLD	13.02.1932	Mustla alevik
AINO VARIS	92. 24.02.1933	Ramsi alevik
ASTA MÄGI	91. 08.02.1934	Viiratsi alevik
ASTRIT ANDRESSON	25.02.1934	Kolga-Jaani alevik
LINDA KALLAS	90. 01.02.1935	Kärstna küla
AINO KAUBI	04.02.1935	Viiratsi alevik
EINO JOORIK	10.02.1935	Hendrikumõisa küla
ERNA MÖLDER	11.02.1935	Kolga-Jaani alevik
HEINO ROONI	21.02.1935	Holstre küla
HELJU-EHA LIPS	21.02.1935	Viiratsi alevik
JUHAN KONTS	27.02.1935	Mustla alevik
ANNA SASS	27.02.1935	Meeski küla
LEIDA MÄESALU	85. 01.02.1940	Vana-Võidu küla
VÄINO RÄTTE	06.02.1940	Mähma küla
JÜRI AASAV	09.02.1940	Auksi küla
SIRJE LAAR	09.02.1940	Sultsi küla
KALJU TIRE	10.02.1940	Tusti küla
MAIMU GANSON	14.02.1940	Viiratsi alevik
RÜNNO VEEVO	24.02.1940	Tinnikuru küla
JUHAN REBANE	80. 02.02.1945	Vilimeeste küla
TIJU MÄEMES	11.02.1945	Savikoti küla
HELJU AASA	16.02.1945	Kolga-Jaani alevik
ARVO VAHENURM	18.02.1945	Päri küla
ELVERA ÜTS	20.02.1945	Tobraselja küla
LINDA PESOR	25.02.1945	Karula küla
KAUL ROHTLA	27.02.1945	Vana-Võidu küla

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

AKSEL ROOKS
17.12.2024

REMY JOHANSON
08.01.2025

EMIL LÕHMUSSAAR
06.01.2025

SOFIA TINN
21.01.2025

KRISTOFER MENIND
07.01.2025

JAKOB TAMME
27.01.2025

Maa- ja Ruumiamet tellib riigimaade hooldustöid riigihanke korras

Tööde tellimiseks on riigihangete registrisse üles seatud dunaamilised hankesüsteemid. Seoses eelnevate dunaamiliste hankesüsteemide kehtivusaja lõppemisega oleme loonud uued dunaamilised hankesüsteemid, millega on Teil võimalik liituda:

- "Riigimaal jäätmete koristamine (Maa- ja Ruumiamet)" viitenumber 289570 – jäätmete koristamise tööde tellimiseks.
- "Riigimaal ehitiste lammutustööd ja ohutustamine (Maa- ja Ruumiamet)" viitenumber 289474 – ohtlike ja lagununud ehitiste remontimise, ohutustamise või lammutamise tellimiseks.
- "Heakorratööd riigimaal (Maa- ja Ruumiamet)" viitenumber 289591. Hange on üles seatud puhkudeks kui Maa- ja Ruumiametil on erandkorras vaja leida niitmiseks, lehtede ning hooldusalas prahi koristamiseks ning talviseks lume- ja libedusetõrjeks kiiresti uut lepingupartnerit.

Kutsume Teid liituma Maa- ja Ruumiameti dunaamiliste hankesüsteemidega.

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.

e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)

Kodulehekülg www.viljandivald.ee